SPEIDEREN

MEDLEMSBLAD FOR NORGES SPEIDERFORBUND #1.2023

Speider-aksjonen 2003-2023

Vi gjør verden bedre!

s 41

Endelig skikkelig landsleir igjen

s 40

VINTERKUNSTVERK

Det ser ut som verdens fineste juletrekule av glass, men det er det ikke ...

s 8

Skrekk og gru!

s 16

Bra bølling

s 22

At du og jeg bryr oss, betyr mye

En dag sendte jeg e-post til speiderne i Ukraina og spurte om å få tilsendt bildet av president Volodomyr Zelenskyj sammen med speidere som overrekker ham fredslyset i desember i fjor. Jeg forklarte at vi ville trykke det i dette bladet, du ser det på neste side.

Dagen etter fikk jeg svar fra Olha Dybkaliuk, International Commissioner hos National Organization of the Scouts of Ukraine (NOSU), hun står bakerst på bildet: «Dear Kirvil, thank you very much for reaching out and your lovely words of support.» Hun fortsatte: «På vegne av NOSU vil jeg uttrykke vår takknemlighet for dette fantastiske initiativet. Det gir håp og trygghet til alle våre medlemmer i Ukraina å vite at vi ikke er alene.»
Så sendte jeg henne lenker til flere nettsaker fra speiding.no det siste året. Alle handler om norske speideres støtte til ukrainske flyktninger og om våre bånd til speiderne i Ukraina. Olha svarte: «Tusen takk for lenkene! Artiklene varmer hjertet. Jeg er oppriktig rørt av engasjementet deres for situasjonen i Ukraina. Jeg har delt lenkene med lederne våre og med unge medlemmer og har mottatt mange varme ord. Tusen hjertelig takk fra hele NOSU. Vi setter stor pris på den sterke og kontinuerlige støtten fra dere. It means the world to us.»

«Det gir håp og trygghet til alle våre medlemmer i Ukraina å vite at vi ikke er alene.»

Det er ett år siden Russland invaderte Ukraina, og ingen vet hvor lenge den grusomme krigen varer. Men Olhas ord minner oss på at vi alle kan gjøre noe, og at det betyr mye! Det samme forteller barna og ungdommene vi har møtt på feltreiser for Speideraksjonen gjennom 20 år: Å vite at speidere langt borte bryr seg om hvordan vi har det gjør en stor forskjell, sier de.

Engasjer deg for barn og unge i Ukraina, i Libanon og andre steder hvor det er ekstra mørkt og kaldt nå. It means the world to them.

Speiderhilsen
Kirvil Kaasa
ansvarlig redaktør

FOTO: ALEXANDER VESTRUM

ALLTID BEREDT

Besøksadresse:
St. Olavsgate 25, 0166 Oslo
Postadresse: Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30
E-post: nsf@speiding.no
www.speiding.no

TRYKT I NORGE NO-145

SPEIDEREN er kortreist, miljøvennlig og produseres på bærekraftig vis. Papiret er fra en av de mest miljøvennlige papirfabrikkene i Sverige. SPEIDEREN trykkes på et svanemerket trykkeri på Aurskog før bladet sendes direkte til deg. Trykt i Norge og trygt for deg som medlem i Norges speiderforbund.

F-1

Hva er dette?
Bokstaven og tallet viser hvilket mål i programmerkene saken passer til. Merkene og målene finner du i loggbøkene og i Speiderbasen.

Ansvarlig redaktør: Kirvil Kaasa
Design: Speider-sport
Forsidefoto: Mads Ankarstrand
Trykk: Aksell
Opplag: 15 350
Redaksjonen avsluttet: 9.2.2023
Generalsekretær: Stine Schultz Heireng
Speidersjef: Peer-Johan Ødegaard
Bidragsytere: Fia og Mads Theodor Andenæs-Graver, Helge Rosbach, Silje Kroken, Ragnhild og Petter Stenstadvold, Helene Bredal, Ksenia Sazonova, Venusia Vinciguerra, Nicolai Feyer Puntervold
Redaksjonen:
Alexander Vestrum, Amalie Dalhaug Halleland, Aurora Thuve-Rønning, Christian Sangereid, Hanne Kristine Lybekk, Janne Kathinka Fongen, Oscar Eliassen Fink

Ukrainas president fikk fredslyset

– Vi er dypt beæret over å få vise vår takknemlighet til Zelenskyj, staben med presidentens kontor, alle de frivillige og hele det ukrainske folk som jobber hvert minutt for å bringe fred til Ukraina, skriver det ukrainske speiderforbundet. I desember overrakte speiderne fredslyset fra Betlehem til president Volodymyr Zelenskyj. Speiderne forteller at seremonien denne gangen var ekstra viktig.
– I dag er det ikke bare et symbol for fred, håp og kjærlighet. Det er enda en bekreftelse på at vi bare ved å stå sammen kan skape en bedre framtid, skriver de på Facebook. ❖

FOTO: THE PRESIDENT'S OFFICE @PRESIDENT.GOV.UA / NATIONAL ORGANIZATION OF THE SCOUTS OF UKRAINE @UKRSCOUT

FOTO: LARS RØRAAS

Speidersjefen var gjest hos NRK

– Vi vil gjerne at flere skal få oppleve speiding! sier Peer-Johan Ødegaard. Den nye speidersjefen var gjest på Helgemorgen på NRK. Der snakket han om hvordan speiderne bruker friluftsliv for å bli selvstendige, bli bedre ledere og viktigheten av å nå ut til enda flere. ❖

FOTO: RUNE HAGEN - ØSTLENDINGEN

100-åring og fersk speider ble feiret i Elverum

– Jeg visste ikke hvor mange som ville komme. Alle på min alder er jo borte. Men det var mange som kom. Jeg har preket i nesten tre timer, sier Ingolf Strand. Han fylte nylig 100 år. Dagen ble feiret med drop in-fest på speiderhuset i Elverum, skriver lokalavisa Østlendingen. Det er bare noen måneder siden Ingolf meldte seg inn i speidergruppa Mjølner, der sønnen og datteren har vært medlemmer! Det kom mange gjester til bursdagen, deriblant ordføreren og hele familier.

– Ungene hadde heller aldri sett en hundreåring før, så de var jo litt spente på det, sier Ingolf til NRK. ❖

FOTO: PRIVAT

Freja skal passe på FN for WAGGGS

Freja Dohrn Ellefsen fra NSFs Internasjonal komite og 1. Sandefjord speidergruppe er blitt utnevnt til Global Advocacy Champion i verdensspeiderforbundet WAGGGS. SPEIDEREN gratulerer og ber henne forklare hva det betyr:

– Vervet handler om å passe på at meningene til jenter og unge kvinner blir hørt i politiske diskusjoner, og at problemer som rammer jenter og kvinner mest ikke blir glemt eller nedprioritert i FN. Sammen med 19 andre unge kvinner skal jeg representere WAGGGS sine 10 millioner speidere! Jeg gleder meg til å jobbe tett med de andre og bringe jenters og unge kvinners stemmer til politikerne! ❖

FOTO: MADS ANKARSTRAND

– Bedre verden med flere speidere, sa Mette-Marit

– Vær beredt innebærer så utrolig mye, sa kronprinsesse Mette-Marit da hun åpnet Speidertinget 2022. Kronprinsessen er høy beskytter for Norges speiderforbund. Hun sa at vi må være beredt til å ta de utfordringene vi møter, til å hjelpe medmennesker, til å bruke stemmen vår til det beste for fellesskapet, til å klare oss i møte med naturen og naturkreftene og til å ta vare på alt levende.

– Vær beredt til å forsvare demokratiet vårt og de gode verdiene vi bygger samfunnet vårt på! Jeg er sikker på at om verden hadde bestått av flere speidere, så hadde den vært et bedre sted enn det vi ser i dag. ❖

FOTO: STEFFI KIEDAISCH

Lillesand-speidere solgte egenlaget konfekt

– Det var femte gang vi kunne tilby Sørlandets beste speiderkonfekt på julemarkedet, forteller Steffi Kiedaisch. Hun er leder i Lillesand speidergruppe. Gruppa har laget konfekten selv. Inntektene bidrar til å dekke deltakelsen på verdensspeiderleiren til sommeren. – Fem speidere og én leder fra gruppa skal være med på det store speidereventyret i Sør-Korea. Som en bonus får speiderne en mulighet til å ta godterimerket. ❖

Speiding i ny Spielberg-film

Visste du at regissøren Steven Spielberg har vært speider? Den kinoaktuelle filmen hans, «The Fabelmans», som han fikk en Golden Globe-pris for i januar, er delvis selvbiografisk og handler dermed litt om hans egen oppvekst. Vi får vite at han som 13-åring laget sin aller første film for å ta et speidermerke innen fotografi. Ta en tur på kino! ❖

FOTO: NORDISK FILM DISTRIBUSJON

FOTO: 1. MOSJØEN SPEIDERGRUPPE

Mange nye
speidere i Mosjøen

1. Mosjøen speidergruppe startet opp så seint som høsten 2020. Men bare drøyt to år senere har gruppa nesten 60 medlemmer. Med det er 1. Mosjøen den aller største i Helgeland og Salten krets. Det skriver gruppa i et innlegg i lokalavisa Helgelendingen. Og det er plass til flere.

– Etter hvert som gruppa vokser, trenger vi også flere ledere, og håper å komme i kontakt med ungdom og voksne som er interessert i friluftsliv og de verdiene speiderbevegelsen har, skriver gruppa. ❖

Follo-speidere med ny tradisjon

– Lysmesse har vi hatt i kirken i adventstiden siden slutten av 90-tallet, men nå vil vi gjerne starte en ny tradisjon, noe som bare er vårt, sier Solveig Schytz i 1. Ås speidergruppe i Follo krets. Den nye tradisjon består i et fakkeltog med fredslyset, skriver Ås Avis. Men det var ikke det eneste lyspunktet denne dagen: Gruppa ble også tildelt 377 500 kroner fra Gjensidigestiftelsen. Pengene skal gå til nye kanoer.

– Kanopadling er en lavterskelaktivitet som det ikke kreves all verdens med forkunnskaper for å kunne mestre på et greit nivå, og er en super måte å oppleve naturen på, sier Torbjørg Kylland på vegne av Gjensidigestiftelsen. ❖

FOTO: BONSAK HAMMERAAS

Tips oss

Her presenterer vi notiser om små og store speiderhendelser. Fortell oss hva du driver med! Har dere vært på en tur litt utenom det vanlige? Kanskje dere har gjort noe som er blitt lagt merke til i lokalsamfunnet? Send bilde og en kort tekst til SPEIDEREN, så kanskje det havner i bladet: kk@speiding.no

Viser hvordan man kler seg for vinter

Da avisa Raumnes skulle lage videosak om vinterbekledning, var det Mai Fen Fogelstrand (til venstre) som fikk fortelle om det. Hun er rover og leder i Nes-Årnes speidergruppe i Romerike krets.

– Mai Fen er dekket i ull fra topp til tå, hvorfor kan du se i den siste utgaven av ut på tur! skriver avisa. Alle «Ut på tur»-videoene, der også medleder og avisredaktør Fred C. Gjestad medvirker, kan du se her:

FOTO: OLE KALDAL

Tentipi Onyx 9 BP er en pålitelig énstangslavvo med soveplass til 8–10 og sitteplass til 16–20. Sterk og effektivt ventilerende duk i bomull og polyester, som skaper et mye bedre inneklima enn man normalt opplever i et telt. Den tettvevde duken i kombinasjon med førsteklasses impregnering gir god vannavstøtningsevne. Beige dukfarge skaper varm og behagelig atmosfære. Fin på speiderleir!

14 400,–
Gratis frakt

Tentipi Zirkon 15 BP er en ekspedisjonslavvo med soveplass til 14–16 og sitteplass til 27–35. Sterk og effektivt pustende UV-beskyttet duk i bomull og polyester, som skaper et mye bedre inneklima enn man normalt opplever i et telt. Den tettvevde duken i kombinasjon med førsteklasses impregnering gir god vannavstøtningsevne. Plastkant nederst mot råte.

29 600,–
Gratis frakt

Foto: Iver Gjendem / Speider-sport

WINNERWELL®

Ovnene fra Winnerwell varmer godt i lavvoen! Det er mange modeller, men felles for ovnene er at de er laget i høy kvalitet og har fine løsninger som sørger for at du både får opp varmen i teltet, laget mat og traktet kaffe. Ovnene kan også leveres med et stort utvalg av tilbehør, slik som bakerovn i pipen og vanntank.

Vanntank
879,–

Bakerovn
1999,–
Gratis frakt

speider-
sport
Speidersport.no/winnerwell
Speider-sport er eid av Norges speiderforbund
og alt overskuddet går til mer speiding i Norge.
Vi har godt humør, rask levering
og gratis frakt over kr 1000.
Ovnen Woodlander varmer godt i
teltet og har stor stekeflate. Pipen får
plass inne i ovnen under transport.
4199,–
Gratis frakt

TEKST OG FOTO: HELGE ROSBACH

VINTERKUNSTVERK

Det ser ut som verdens fineste juletrekule av glass, men det er det ikke ...

Mål:
F-8, K-7, 9

Å lage egne såpebobler er lett og morsomt. På nettet finner du flere oppskrifter for å lage ekstra store bobler. Men har du prøvd å lage såpebobler ute når det er kaldt?

SLIK GJØR DU:

Begynn med å lage såpeboblevannet. Bruk 1 dl vann, 5 teskjeer Zalo eller annet flytende oppvaskmiddel, 2 teskjeer glyserol som kjøpes på apoteket, 1 teskje sukker. La helst blandingen stå natten over før bruk. Prøv dere fram med mer eller mindre oppvaskmiddel eller glyserol.

Det går an å bruke en vanlig såpeboblering, men det går kanskje enda bedre med et sugerør. Da kan du blåse, forsiktig, så store bobler du klarer.

Det må være kaldt ute, minst 6–7 kuldegrader, men helst kaldere. Jo lavere utetemperatur, desto fortere fryser boblene. Er det ikke kaldt nok, sprekker boblene før de har frosset til is. Klarvær og lite vind er best.

Dypp sugerøret i såpevannet. Før enden av sugerøret ned mot underlaget. Blås bobler som legger seg på dette. Du må kanskje prøve noen ganger før du får det til, så ikke gi opp! Trekk sugerøret forsiktig ut av boblen. Følg med på hvordan vannet i boblene fryser til fine isrosetter. Er det skikkelig kaldt, går det veldig fort. ❖

Bobleglede: Hvor store bobler klarer vi å blåse? Og får vi dem til å fryse til is før de sprekker? Mye moro med såpevann og sugerør!

TEKST: HANNE K. LYBEKK I **FOTO:** ANDRINE APELAND

Mål:
F-4, K-7, 8

En uvanlig bløtdyr: Pølseblekkspruten

Å grille pølser over bål er vanlig i speideren, men har du noen gang kokt pølsene som blekksprut?

Akkurat som det levende dyret liker pølseblekkspruten seg både i flokk og alene, og serveres gjerne med et hav av ketchup! Kanskje synes du at pølseblekkspruten likner mer på en edderkopp? Den smaker uansett godt, særlig på tur!

DETTE TRENGER DU:

- Grillpølser eller wienerpølser
- Tørr spagetti
- Kniv
- Skjærefjøl
- Stor kjele
- Vann
- Varmekilde

FREMGANGSMÅTE:

1. Del hver pølse i tre-fire biter. Dette blir kroppen til blekkspruten. Hvis dere bruker wienerpølser, lag et lite snitt med kniv i endene av hver pølse før den deles i biter. Da unngår dere at noen av pølseblekkspruten sprekker mens de koker.
2. Knekk spagetti i to eller tre. Stikk «spagettiarmene» på tvers gjennom «pølsekroppen». Denne typen blekksprut kan godt ha flere enn åtte armer.
3. Kok opp vann i kjelen, og legg spaghettipølsene oppi. La dem koke i ca. 10 minutter, til spagettien er gjennomkokt.
4. Server pølseblekksprut med ønsket mengde ketchup. Nam-nam! ❖

TIPS:
Få hjelp av en voksen med det kokende vannet.

Mål: F-4, S-6

BLI EKSPERT

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** THOMAS COUILLARD – UNSPLASH

TURBO PÅ TUR

Vi mennesker trenger å fylle på med mat – og drikke – flere ganger hver dag for å ha det bra. Hvis det er kaldt, og vi beveger oss mye, trenger vi mer enn hvis vi sitter stille i skyggen på en varm sommerdag. Husk matpakke og drikkeflaske på tur! Ta med deg kjeks, sjokolade, tørket frukt eller nøtter også. Putter du det i en jakkelomme eller i en lomme på sekken, er det lett å få tak i på turen, når du kjenner at du trenger litt mer energi.

Matfatet til dyrene

Både dyr og mennesker trenger mat, men vi spiser ikke like ofte eller like mye, og slett ikke det samme!

SPISER OG SPISER OG SPISER OG SPISER ...

Dvergspissmus spiser mye mer enn sin egen vekt hver eneste dag! De er bittesmå, og de veier bare cirka 4 gram, men likevel! La oss si at du er en dvergspissmus. Hvis du veier 35 kg, ville du måttet spise omtrent 44 kg fra du sto opp og til du la deg for ikke å sulte i hjel. Du hadde ikke fått tid til så mye annet enn å spise nok!

FOTO: CREATIVENATURE_NL

Sulten dvergspissmus på leting etter mat.

HVOR LENGE DET ER TIL MIDDAG?

Nilkrokodillen, derimot, spiser sjelden. I alle fall etter en skikkelig stor middag. Den er verdens største krokodille, like lang som en vanlig bil! Denne krokodillen kan ta så store dyr som bøffel og sebra, og den er også en menneskeeter. Når magen først er full, kan det gå mange måneder før krokodillen trenger å spise igjen. Det finnes eksempler på gamle nilkrokodiller som har latt det gå nesten to år mellom to måltider!

NAM, NAM – BÆSJ!

Koalaen spiser noe ingen andre dyr vil ha, nemlig blader fra eukalyptustreet. Bladene er litt giftige og inneholder ikke så mye energi, men likevel er det dette koalaen vil ha! Når koalababyen skal begynne å spise eukalyptusblader, mater mammaen den først med sin egen bæsj! Det kan høres veldig rart ut, men det gjør hun for at ungen skal venne seg til giften i bladene. I koalabæsjen er det også eukalyptusgift, men ikke så mye som i bladene. Smart, men kanskje ikke så veldig godt? ❖

FOTO: DAVID CLODE – UNSPLASH

Denne lille babyen spiser faktisk bæsj.

TA ET MERKE

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** JAMIE BROWN – UNSPLASH

Litt vinter på en sommerdag: Noen ganger hagler det plutselig, selv om det er varmt. Vær kan være gøy!

Det finnes så mye forskjellig vær!

Har du tenkt på at været ofte er med og bestemmer hvordan dagen din blir?

Hvis det snør masse, kan du gjøre mye annet enn hvis det regner eller er sol ute. Er det mye vind, er det andre ting du kan holde på med. Fly en drage, kanskje?

Været lager veldig forskjellige lyder også, bare tenk på tordenvær!

Fint vær kan også være noe helt annet enn sol og varme. Å hoppe i store søledammer er gøy, så da er det fint med masse regn! På side 8 finner du forslag til noe kult du kan gjøre hvis det er veldig kaldt ute.

HVIS DU VIL TA DETTE MERKET, ER DET NOEN TING DU SKAL GJØRE:

1. Finn ut hvordan du bør oppføre deg i tordenvær.
2. Lær å se forskjell på haugskyer og lagskyer.
3. Se på værmeldingen på TV og finn ut hvilke tegn som betyr regn, sol og vind.
4. Legg merke til været der du er hver dag i fire dager. Er det regn? Snø? Sol? Hva slags skyer ser du? Hvor kaldt eller varmt er det? Du kan både tegne og skrive hvordan været er. ❖

DYNE AV SKYER

Når det ikke er skyer på himmelen om natten, blir det ofte kaldere enn når det er overskyet. Det er som om skyene ligger som en dyne over landet. Det er ikke sikkert du synes skyene er en veldig varm dyne, men uten skyene hadde det ofte vært kaldere.

LAG DINE EGNE SKYER!

Når vi puster i kaldt vær, ser det ut som om det kommer røyk ut av munnen. Det er faktisk miniskyer! Pusten din er varm og inneholder alltid litt vann, men dråpene er så små at de stort sett ikke synes. Hvis det er kaldt ute, blir den varme, fuktige lufta du puster ut avkjølt veldig raskt. Da slår de bittesmå vanndråpene seg sammen til litt større dråper. Det er dem vi kan se som en slags knøtteskyer.
Det kaller vi kondens.

TEKST: HELGE ROSBACH I **FOTO:** ANDREY GULIVANOV – UNSPLASH

En ivrig trommeslager

Flaggspett er en av de vanligste hakkespettene i Norge. Den er lett å se og lett å høre, der den hakker i vei for å finne mat. Men den bruker også nebbet sitt til **å spille tromme.**

Hakkespetter finnes over hele verden. Fuglen på patruljemerket er en hvitbrynsvartspett. Den har en skikkelig kul sveis, men for å se den hakkespetten, må du til Nord-Amerika.

Men flaggspetten bor like i nærheten av deg. Navnet har nok ikke noe med flagg å gjøre. Flaggspetten er også blitt kalt flekkspett. Det navnet passer bra, siden fuglen er svart- og hvitflekkete. Den har også én, kanskje to røde flekker. Du kan ofte komme så nær flaggspetten at det er lett å se fargene og mønsteret, men du hører nok hakkelydene før du oppdager hakkespetten!

Med de korte, kraftige føttene sine kan hakkespettene klatre oppover stammer og trestolper. De har stive halefjær til å støtte seg på. Hakkespetten har et kraftig nebb som den hakker i trestammen med på jakt etter mat.

Nebbet slites ned, men det vokser ut igjen så lenge hakkespetten lever. Tunga er lang, tynn og klissete. Hakkespetten bruker tunga til å snappe opp larver og insekter.

Hvis du oppdager en flaggspett, er det ganske lett å se om det er en hanfugl eller en hunfugl. Alle voksne flaggspetter har én stor, knallrød flekk på undersiden, ved stjerten. Hannen har i tillegg en liten rød flekk i nakken. Ungene har rød «lue» på seg.

FAKTA OM FLAGGSPETT

Latinsk navn: Dendrocopos major. «Dendro» kommer av tre og «copos» kommer av slå eller banke. «Major» betyr stor.

Familie: Spettefamilien

Lengde: 23–26 cm

Vingespenn: 34–44 cm

Vekt: 70–90 gram

Levetid: Opptil rundt 10 årr

Spiser: Om sommeren: Insekter og insektlarver. Om vinteren: Konglefrø, meiseboller og frø fra fuglebrett. Om våren kan den også ta egg og fugleunger.

Trusler: Er ikke truet. Flaggspetten er vanlig over hele Europa.

Mål:
F-8, K-3,
S-6

TROMMESOLO

Om våren kan du høre hakkespetten tromme ivrig. Den trommer noen ganger på metall, for eksempel på metallplata på toppen av lysstolper. Det blir ekstra fin og høy lyd av det, synes hakkespetten. Dette er på en måte hakkespettens sang, for ellers lager den ikke så mange sanglyder. Slik forteller hanfuglen andre hakkespetter at dette området er hans. Flaggspetten er den flinkeste «trommisen» blant hakkespettene. Han kan treffe underlaget med nebbet mellom 10 og 15 ganger i sekundet!

INGEN HODEPINE

Hakkespetthannene hakker ut reirene sine i trestammer. Det er helt utrolig at de ikke får vondt i hodet. Hvis du hadde dunket hodet ditt mot trestammen på samme måte, hadde du fått en kraftig hjernerystelse. Hakkespettens hjerne er liten og tåler dette. Hodet og nebbet er dessuten bygget på en måte som beskytter hjernen.

SPETTSMIE

Om vinteren spiser flaggspetten mye konglefrø, særlig fra grankongler. Konglene fester den i en sprekk i treet, og så hakker den ut frøene. Den tomme kongla slipper flaggspetten ned på bakken. Sprekken i treet brukes mange ganger. Noen ganger kan du finne en hel haug med kongler på bakken. Vi kaller plassen dens for en spettesmie. Om vinteren kan flaggspetten også komme dit du legger ut fuglemat. Den forsyner seg gjerne av både frø og meiseboller. ❖

Flaggspetten er på pletten hvis du henger opp fuglemat.
Foto: Helge Rosbach.

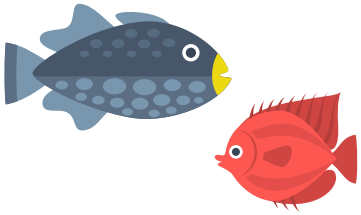
Spettsmie med kongler under.
Foto: Margrethe Hjertaas.

TEKST: KIRVIL KAASA

MOTSATT-KRYSSORD

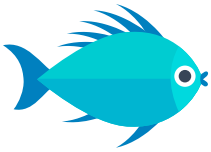
I dette kryssordet skal du skrive inn ord som er det motsatte av et annet ord. Eksempel: INNE – det motsatte er UTE. Når du har fylt ut alle rutene, kan du lese et ord nedover i de grønne rutene.

TREFFE					
NEDE					
FORAN					
STOR					
FØR					

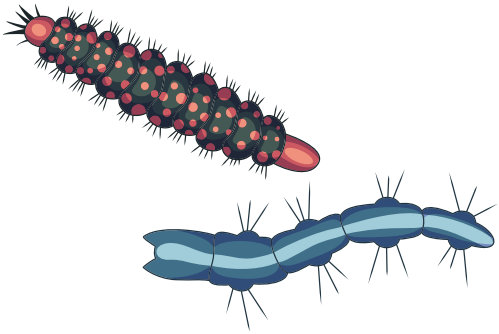
Fleip eller fakta om dyr

HVA ER BARE TULL OG HVA ER SANT?

- Det finnes ville pingviner i Afrika.
- Indiske elefanter kan bli hundre år gamle.
- Griser er renslige dyr.
- Katter kan være allergiske mot mennesker.
- Et tusenbein har alltid tusen bein.
- Kamelen lagrer vann i puklene den har på ryggen.
- En hvalhai er ikke en hval og ikke en hai, men en fisk.

Løsningene finner du på side 59.

HiHiHi!

HAHAHA!

– Da strømmen forsvant i forrige uke, ble jeg sittende fast i en heis i tre timer.
– Det er vel ingen ting, jeg sto fire timer i en rulletrapp som hadde stoppet!

Det var en gang en mann som var på tur i skogen, men så gikk han seg han seg vill. Plutselig møtte han en dame som spurte:
– Er du helt på bærtur, eller? Mannen svarte:
– Nei, jeg er på sopptur.

Hvorfor kan ikke jeg mase når pysjamaser?

Hvorfor driver ikke blinde mer med fallskjermhopping?
Førerhundene nekter å bli med.

Har du hørt om elgen som datt i elva og ble rein? Etterpå datt den utfor et stup, og da var det hjort. Dagen etter havnet den i kjøttdisken og ble rådyr.

HAHAHA!

En gul og en grønn banan var ute og gikk. Plutselig løp den grønne bananen og gjemte se bak et tre. Da den gule bananen gikk forbi treet, hoppet den grønne fram og skremte den gule. – Åh, sa den gule bananen, – du er så umoden!

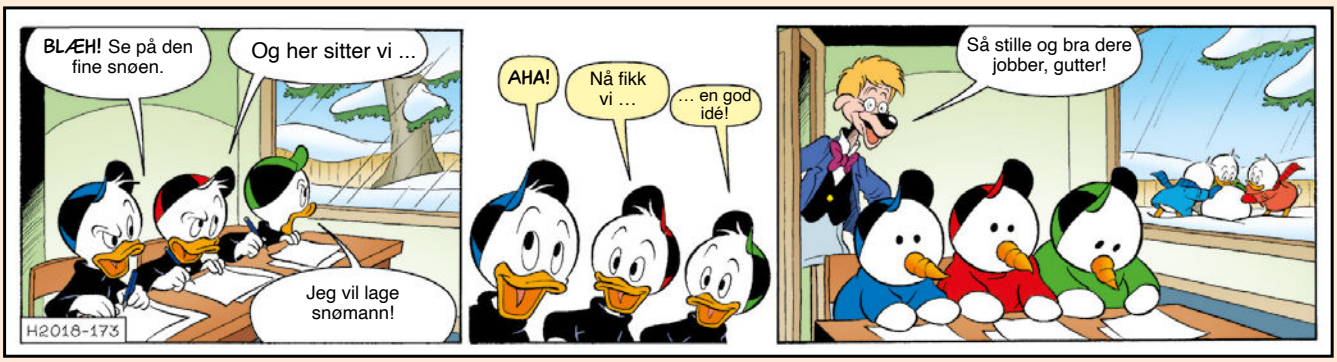
– Kelner, kelner! Det er en død flue i suppen min.
– Ja, jeg vet det, den lærte aldri å svømme, den der.

Hørt på badet:
Tannbørsten: – Noen ganger tror jeg at jeg har den verste jobben i hele verden:
Dorullen: – Og det sier DU!!

– Er hunden din glad i barn?
– Ja, men den foretrekker kjøtt og hundekjeks.

TEGNESERIER

Takk til Ragnhild Sandvold for vitsene

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** CF SALICATH

Mål:
L-3, 8 V-5, 7, 9

Skrekk og gru!

Å bli redd i farlige situasjoner er en sunn måte å reagere på for kroppen, **men hva hvis du er redd for noe som er helt ufarlig?**

Hvis vi ikke hadde blitt redde i farlige situasjoner, ville vi mennesker ikke overlevd. For tusenvis av år siden måtte vi flykte fra sabeltanntigre, ulver og andre rovdyr som ville spise oss. Slik er det sjelden nå.

Av og til blir vi redde likevel. Går du på isen på et vann, og den begynner å knake under deg, vil du nok prøve å komme deg unna så fort du kan. En diger, knurrende hund som ikke er i bånd, eller noe annet du synes er skremmende, kan få deg til å gå i en bue utenom.

ALARMEN GÅR!

Blir du brått redd når noe hender, er det som om alarmen går inni deg. Kroppen din gjør seg klar til å flykte fra eller kjempe imot det farlige. Hjertet slår fortere, du kaldsvetter, hormonet adrenalin pumpes ut i kroppen og håret reiser seg på hodet. Noen ganger kan det skje at man tisser på seg. Det motsatte kan også hende, at hvis du nettopp måtte tisse, merker du det kanskje ikke lenger når noe plutselig skjer: Nå er det andre ting som er viktigere!

BLE DU SKREMT?

Har du hørt om kroppens reflekser? En refleks er en bevegelse kroppen automatisk

Myredderkoppen er Norges største og ser litt skummel ut, kanskje. Den er helt ufarlig for mennesker. Bildet er tatt på en flåtetur på Klarälven.

gjør som en reaksjon på noe som skjer. Vi er født med forskjellige reflekser som skal hjelpe til med å beskytte oss mot fare. Bare tenk på hva som hender hvis du er uoppmerksom og hånda di kommer borti en glovarm bålkjele: Du trekker hånda raskt til deg før du rekker å tenke.
Av og til kan vi skvette når noe plutselig og uventet skjer, selv om det slett ikke er noe farlig. Du rykker til og kjenner det i hele kroppen.

Når du skvetter, løfter du automatisk skuldrene og bøyer hodet litt tilbake. Som oftest skvetter vi uten at noe er farlig. Da er det ganske vanlig å begynne å le etterpå. Kanskje det er fordi vi blir lettet over at det ikke var noe farlig likevel?

FOBIER

Hvis du gang på gang blir fryktelig redd for noe som er helt ufarlig, kan det være snakk om en fobi. Men husk at det er helt vanlig at barn er redde for ting, for eksempel for mørket eller enkelte dyr. Alle fobier er frykt, men ikke all frykt er fobier! Frykten går etter hvert over og utvikler seg sjelden til fobier. Det er bra, for det kan være ganske slitsomt å ha en fobi.

Fobier kan altså handle om noe som faktisk kan være truende, men ofte er det helt uskyldige og ufarlige ting som utløser frykt og som kan gjøre det vanskelig å leve et normalt liv. Her noen eksempler på vanlige og mindre vanlige fobier:

Hemofobi – sterk frykt for blod. Til og med bare det å tenke på blod får noen mennesker til å bli svimle og kvalme. De vil ofte anstrenge seg for å unngå å måtte ta en blodprøve.

Mysofobi – sterk frykt for skitt og bakterier og for å bli skitten. Den som liker seg på speidertur og speiderleir, har sannsynligvis ikke denne fobien!

Akrofobi – sterk frykt for høyder, ganske vanlig fobi.

Hippopotomonstrosesquippedaliofobi – sterk frykt for lange ord! Hvis du kan lese dette uten å kjenne deg skjelven, har du ikke denne fobien.

Araknofobi – frykt for edderkopper. Det hjelper ikke at de er små og, her i Norge, i alle fall, helt ufarlige for mennesker: Noen er likevel veldig redde for alle slags edderkopper.

Hvis du er redd for noe som du egentlig vet at ikke er noe farlig, snakk med noen du stoler på om det, gode venner eller familie, for eksempel. Det kan gjøre at du kjenner deg tryggere og faktisk være en god hjelp!

Har du noen i patruljen din som er

FOTO: ALEXANDRA GORN – UNSPLASH

Å være redd for noe som ikke er farlig, kan være slitsomt.

mørkredde, kan det være en god ide å ta litt ekstra hensyn på patruljeturer, så de blir vant til at mørket ikke er farlig. I stedet for å fortelle spøkelseshistorier, gjør noe hyggelig sammen når det blir mørkt. Hva med å steke sjokoladekjeks på bål? Se oppskriften på neste side. ❖

Kilde: NHI.no

FOTO: DARIUS COTOI – UNSPLASH

Kyllingfobi er veldig sjelden. Ikke så rart!

FOTO: LARS RØRAAS

Denne roveren er ikke redd for litt søle!

TEKST: AMALIE DALHAUG HALLELAND I **FOTO:** SIGURD TOVEN GAUTUN

Sjokoladekjeks på bål – ja TAKK!

Vi var litt ivrige da vi stekte kjeksene, så noen av dem ble svidd, men de var fortsatt gode inni.

Mål: F-4, K-7

Liker du å fyre bål og å bake sjokoladekjeks? Hvorfor ikke gjøre begge deler, så du kan spise varme kjeks ute **sammen med speidervennene dine!**

Å bake noe godt er en morsom ting å gjøre på tur. Det er lett å få til, det krever bare litt forberedelser. Lag deigen til kjeksene hjemme og ta med deg ut på tur.

SLIK GJØR DERE:

1. Visp sammen 100 g mykt smør og 100 g sukker til en hvit krem. Ta smøret ut av kjøleskapet i god tid før du skal bake, sånn at det er lettere å vispe det sammen med sukkeret. Bruk en elektrisk mikser.
2. Bland 1 egg godt inn i smørkremen. Ha i 1 ts vaniljesukker, 1 ts bakepulver og cirka 200 g hvetemel. Bland godt, men ikke rør mer enn nødvendig. Deigen skal være så fast at er mulig å lage kjeks av den uten at den henger fast i fingrene. Bland inn sjokoladebiter, nøtter eller noe annet du synes er godt.
3. Dra ut i skogen på speidermøte, med familien eller med venner. Ta med deg deigen, kanskje noen solide vedkubber, fyrstikker, smør til å steike kjeksene i og en stekepanne. Det kan være lurt å ha med våtservietter til å tørke av hendene på hvis det ikke er vann du kan vaske deg i.
4. Fyr opp bålet, legg på godt med ved og la det brenne ned til du har gode glør. I mellomtiden kan du forme deigen til kjeks.
5. Ikke stek kjeksene for tidlig! Er det for mye flammer, er det fort gjort å svi kjeksene. Sett stekepannen med masse smør i på bålet for å varme den opp. Legg kjeksene forsiktig oppi og stek dem til de er gylne på begge sider. Snu dem ofte! Når de ser ferdige ut, ta pannen vekk fra bålet og la kjeksene avkjøles litt.

Nå er det bare å kose seg med ferske kjeks og kanskje en kopp kakao. God tur! ❖

Denne oppskriften er inspirert av @eventyrgutten.

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** CF SALICATH

Dyrekjennskap

Synes du det er spennende med ville dyr og å prøve å finne spor etter dem? Har du et husdyr, kanskje? Ta et fordypningsmerke som handler om dyr!

Mål: K-2, 3, S-6, V-4

SLIK TAR DU MERKET:

1. Velg deg tre ville dyr der du bor. Finn ut mest mulig om måten de lever og oppfører seg på (atferden deres).

2. Velg én av disse tre oppgavene:
   - Velg deg ett vilt dyr fra norsk natur og fortell om dyret på et patrulje-møte eller troppsmøte. Vis gjerne også bilder av dyret og av tegn i naturen som viser at dyret har vært der!
   - Ha ansvar for et husdyr. Vis at du kan holde det rent, og at du kan holde omgivelsene, for eksempel buret, til dyret i orden. Vis at du vet hva slags fôr (mat) som er riktig for dyret.
   - Skriv en artikkel om et vilt dyr fra norsk natur til speidergruppas nettside.

3. Vær med på en tur i skogen, ved sjøen eller på fjellet. Lær deg å kjenne de vanligste dyresporene i terrenget. Lag en samling som viser minst fem dyremerkede materialer (f.eks. kongler og kvister). Forklar hvordan de har blitt til og hvilke dyr som har vært på ferde. ❖

DYRESPOR I GIPS ELLER PLASTILINA

Det er gøy å gå på sporjakt, ikke bare når det er snø! Langs en gjørmete elvebredd kan du finne gode avtrykk. I Speiderbasen finner du forklaring på hvordan du kan ta gipsavstøpning av dyrespor. Er bakken frossen og hard, kan du prøve å bruke plastilina som du knar myk mellom hendene før du trykker den ned i sporet. Finner du ut hva slags dyr som har satt spor?

EKSPERIMENT

TEKST OG FOTO: RAGNHILD OG PETTER STENSTADVOLD

Mål: K-7, 12, S-7

Plast av potetmjøl?

Rover Ragnhild Stenstadvold frå Systrond 1 speidargruppe var på leir i Finland i fjor sommar. Der prøvde ho mange morosame aktivitetar. Ein var å lage bioplast.

Å lage bioplast var ein veldig populær aktivitet på den finske jamboreen Kajo. Vi lagde ornament av bioplasten som vi kunne ta med heim. Aktiviteten passar fint til ein leir, tur eller eit møte. Ein kan enten lage eigne figurar med kniv,eller bruke peparkakeformer. På Kajo hadde dei 3d-printa former av leirlogoen og WOSM-merket.

DETTE TRENG DE:

Per person/ziplock-pose:
2 ss potetmjøl
2 ss vatn
2-3 droper olje (matolje)
2-3 droper konditorfarge

UTSTYR:

Mikrobølgeomn
Pipette
Ziplock-posar
Treplater
Peparkakeformer eller smørkniv (til å lage figurar med)
Fiskesnøre
Tannpirkar eller liknande

Posen med blandinga som skal bli til plast.

SLIK GJER DE:

1. Ta ein ziplockpose (skriv namnet ditt på begge sider om de er mange speidarar)
2. Ha oppi potetmjøl, vatn, olje og konditorfarge
3. Lukk posen, men la han vere litt open på eine sida (1–2 cm)
4. Miks ingrediensane i posen til alt er blanda saman
5. Legg posen på treplata og jamn ut, slik at overflata er jamn.
6. Legg posen inn i mikrobølgeomnen, pass på å ikkje søle og at overflata held seg jamn (ca 10 x 10 cm). Det skal framleis vere ei lita opning for damp som kjem ut (sjå bilete)
7. Sett mikrobølgeomnen på max i 30–40 sekund. Blandinga skal ikkje koke! (tid er avh. av styrken på omnen, så det må tilpassast)
8. Plastmassa er klar når ho blir litt gjennomsiktig. OBS – varmt!
9. La posen med massa avkjøle seg i 1–2 minutt. Legg han på treplata.
10. Riv posen opp langs kanten på begge sider, la bioplasten ligge på ziplock-posen
11. Bruk former eller kniv til å skjære ut figurar (ornament). Ver rask, kaldere masse er vanskelegare å lage figurar av
12. Om du vil at ornamenten skal henge, kan du lage eit hol med tannpirkaren og tre fiskesnøre gjennom. Tråden set seg kanskje fast når plasten har stivna.
13. La ornamenta tørke, gjerne på plasten. Det kan ta 2–3 dagar, avhengig av temperatur og luftfukta.

Har leirstaden ein mikrobølgeomn, passar denne aktiviteten.

Plasten er mjuk, og no kan speidarane forme han.

Her ligg figurane speidarane laga på Kajo til tørk.

På leiren var denne aktiviteten veldig populær, sjølv om det varierte korleis resultatet blei. Nokre figurar tok lang tid å tørke. Det kan vere fordi dei var tjukkare enn andre. Andre bøygde seg, eg prøvde å ha ein stein oppå, men då tok det enda lengre tid å. Uansett er det ein veldig kjekk aktivitet, ein kan også utvikle den. Kanskje det går an å lage noko anna? Bruk fantasien! ❖

KVA ER BIOPLAST?

Bioplast er plast som lagast av fornybare råvarer som sukkerrør, planteoljer og maisstivelse. Omtrent det same som i eksperimentet frå Finland. I tillegg trengst det små mengder andre ingrediensar (kjemikaliar) for at plasten skal kunne brukast av oss. Mange av dei er miljøskadelege.

No blir det litt komplisert, for det finst ulike typar bioplast, men her er forsøk på ei enkel forklaring på forskjellane: Det er ulike måtar å lage bioplast på i plastfabrikkane. Resultatet er anten nedbrytbar bioplast eller gjenvinnbar, biobasert plast.

Nedbrytbar bioplast: Blir ofte kalla komposterbar plast. Plasten kan bli til jord, men ikkje like enkelt som til dømes ein epleskrott. Ofte må nedbrytinga skje i eit spesialanlegg. Sluttproduktet er CO_2. Nedbrytbar bioplast skal ikkje kastast i naturen!

Gjenvinnbar, biobasert plast: Samtidig kan heilt «vanleg» plast nå lagast av omtrent dei same råvarene, men med ei anna metode. Slik plast kan smeltast ned og vinnast att på same måte som oljebasert (fossil) plast. Hvis attvinnbar, biobasert plast hamnar i naturen, kan sluttproduktet bli mikroplast!

Kast bioplast i behaldaren for plast. Er du usikker, sjekk sortere.no.

Kjelder: Grønt punkt, Teknisk Ukeblad og sortere.no

TEKST: AMALIE HALLELAND I **FOTO:** REGINE SKOGMO GRØTTE

Mål:
S-1, 2

Alva Linnea (midt i bildet) hadde vært med på bøllekurs og kjente seg godt forberedt før Speiderforum.

Bra bølling

I forkant av Speiderforum og Roverforum sist høst inviterte forbundet til bøllekurs. **Hva er bøllekurs?** Og hvorfor skal man lære å bølle før man skal delta på slike arrangementer?

Kanskje du er en av dem som synes det er litt skummelt eller flaut å rekke opp hånda og si hva du mener på et møte hvor det er mange til stede, også mange du ikke kjenner. Enda verre kan det virke å skulle gå opp på en taler-stol og si høyt at du er uenig i noe som noen andre har sagt, hvis du ikke har gjort det før. Derfor har vi bøllekurs. På et bøllekurs lærer du å si hva du mener om saker du er opptatt av. Da er det lettere og morsommere å være med og

Memes er morsomme og kan til og med være nyttige på kurs!

påvirke det som blir bestemt. Dette er demokrati!

SMART Å KUNNE

På et bøllekurs deler speidere som har mye erfaring fra Speiderforum, Roverforum, kretsting, korpsting eller Speidertinget kunnskapen sin med deg og gir deg tips til hvordan du kan si meningen din og få gjennom forslagene dine.

Det kalles bøllekurs fordi vi vil at speidere skal tørre å ta plass og si imot dem som har vært med å bestemme lenge, hvis det er nødvendig. På bøllekurs lærer du deg hvordan du holder et innlegg, typiske møteord det kan være vanskelig å forstå, og liknende.

Vi har snakket med to stykker som deltok på både bøllekurs og på Speiderforum eller Roverforum.

GØYE MEMES!

Alva Linnea Nikolaysen (14) fra Vestby speidergruppe deltok på Speiderforum for første gang sist høst. Hun var spent før hun dro. – Bøllekurset har gitt meg trygghet og mer selvsikkerhet, nettopp fordi jeg er forberedt. Jeg lærte mye på kurset, men det morsomste var alle de gøye memesene som kursholder Oda hadde med i presentasjonen sin!

Etter Speiderforum sa Alva at hun anbefaler bøllekurs til dem som skal delta på Speiderforum neste gang. – Før bøllekurset visste jeg ikke egentlig hva jeg bega meg ut på. Da jeg kom til Speiderforum, var det en av de nye vennene mine som ikke hadde vært på bøllekurs og som gruet seg litt. Hun visste ikke hva vi skulle gjøre, eller hvordan vi skulle gjøre ting. Bøllekurs gjør deg sikrere på hva Speiderforum er og hva som skjer der!

KJEMPEBRA FORUM

Simen Bergset (18) fra Godset speidergruppe deltok på Roverforum for første gang. – Jeg kunne mye om speiderdemokrati fra tidligere, men det var godt med en oppfriskning og oppklaring rundt begreper og tekster.

I etterkant av Roverforum er Simen begeistret over hvor engasjerende det var å treffe så mange andre rovere. – Det overgikk forventningene mine Et kjempebra arrangement med masse gode diskusjoner og mye flott og gøy program mellom møtene.

Simen anbefaler også andre å være med på bøllekurs hvis de skal på Roverforum, selv om han mener at mange nok vil klare seg fint uten. – Jeg tror de aller fleste vil ha et litt bedre utgangspunkt etter bøllekurset.

Nå er det over et år til neste runde med forum og Speiderting, men det er bare å bli med på bøllekurs straks muligheten byr seg! ❖

HVA ER SPEIDERFORUM OG ROVERFORUM?

Speiderforum og Roverforum er møter i forkant av Speidertinget, altså annethvert år. Dit kommer to valgte representanter fra hver speiderkrets og hvert speiderkorps. Deltakerne på Speiderforum er mellom 13 og 16 år, på Roverforum er de mellom 16 og 25 år. På disse møtene, som foregår over en hel helg, diskuterer og stemmer deltakerne over saker som er viktige for speidere og rovere. Det som blir vedtatt her, blir lagt fram på Speidertinget. Slik får de som er med og bestemmer hva Norges speiderforbund skal bruke tid og penger på de neste årene høre hva speiderne og roverne mener.

TEKST: KSENIA SAZONOVA

Trygg på patruljetur

Hva er viktig å tenke gjennom for at patruljen skal klare å velge en akkurat passe krevende patruljetur?

Patruljeturene skal være gode og trygge opplevelser for alle som er med, selv om speiderne kan være ulike når det gjelder både alder, kunnskap og ferdigheter, fysisk form, erfaring, interesser og personlighet.

Hva som gir trygghet, kan variere fra person til person. Det henger ikke alltid sammen med alder eller kunnskap. En speider som er trygg i én situasjon, kan kjenne seg utrygg i en annen. Det kan være lurt å ha som mål at alle skal bli litt tryggere for hver tur.

Planlegg sammen med hele patruljen! Spør alle om hva de har lyst til å gjøre og om det er noe de kjenner seg usikre på eller er bekymret for. Det er ikke sikkert at flertallet skal få lov til å bestemme, slik vi er vant til å gjøre i andre sammenhenger. Ta hensyn til den som er mest utrygg og legg turplanen ut fra det. Noen ganger holder det å snakke gjennom detaljene og ta gode forholdsregler for å skape trygghet, andre ganger må dere velge en mindre krevende tur.

En enklere tur trenger ikke bli kjedelig! Planlegg andre ting som gjør turen morsom eller spennende. Legg for eksempel til leker eller gøye utfordringer underveis. Her er noen få forslag:

- Lag en enkel, men supergod dessert på turen.
- Lag og øv på en patruljesang, et patruljerop eller noe dere kan underholde med på troppens neste leirbål.
- Bruk bare én hånd hver når dere skal løse en oppgave, som å sette opp gapahuken eller lage mat.

IKKE SÅ VANT TIL Å DRA PÅ PATRULJETUR?

Start litt forsiktig og dra på mer utfordrende turer etter hvert. Her er et forslag til hvordan dere kan jobbe målrettet med dette:

1. **Sett dere et litt «hårete» mål**, en slags drømmetur som patruljen skal klare å gjennomføre om for eksempel et halvt år. Beskriv hvordan drømmeturen ser ut: hvor dere skal dra, hvordan dere skal komme dere fram (til fots, sykle, seile osv.), hvordan dere skal overnatte (gapahuk, lavvo, snøhule e.l.) og lage mat.
2. **Tenk gjennom hva dere bør kunne** for at turen skal bli bra. Skriv ned hvilke kunnskaper og ferdigheter og hvilket utstyr turen vil kreve. Liker dere å ta fordypningsmerker, finnes det garantert merker som kan hjelpe dere å øve på ferdighetene.
3. **Øv på ferdighetene** på patruljemøter og enklere turer. Ta det gradvis, bit for bit. Dere kan for eksempel gjennomføre en tur der dere øver på å bygge gapahuk, en et patruljemøte der dere trener på orientering, og en annen tur der målet er å få laget og spist en god middag.

Det er mye annet dere også skal tenke på og forberede når dere skal på tur, som å vurdere risiko, lage en utstyrsliste og legge en turplan. Dette kan dere få god hjelp fra lederne deres med. Den lille sjekklisten Sikkerhet på tur er også supersmart å bruke, den finner du hos Speider-sport. ❖

PEFFENS HJØRNE

– gir deg svar på mye av det du lurer på som peff. Send gjerne spørsmål og forslag til ting du vil lese om i Peffens hjørne til: ks@speiding.no

AURORAS BESTE BOKTIPS

TEKST: AURORA THUVE-RØNNING

Mål: S-8

Aurora er journalist i SPEIDEREN-redaksjonen og elsker å lese.

Bøker om pingler og modige mennesker, underhold deg selv med en god bok eller flere i vår!

For småspeidere og for speidere i tropp:

EN PINGLES DAGBOK-SERIEN

av Jeff Kinney

En pingles dagbok følger den kleine og stressa Greg Heffley som skriver om livets berg-og-dalbane det første året på ungdomsskolen. Han forteller om familie, venner, skole og mange flaue hendelser som følger han gjennom året. I tillegg er det én ting som Greg absolutt må unngå – ostesisten! Dette er en hysterisk morsom bokserie med komiske tegninger. Den kommer til å få deg til å le høyt når du leser! Bøkene er lettleste og passer fint for deg mellom 8 og 13 år. Hittil har det kommet ut 18 pinglebøker på norsk.

For deg som er rover:

NOE TAPT OG NOE VUNNET

av Tara Westover

Tara vokste opp i en mormonsk familie i Idaho i USA. Foreldrene var skeptiske til staten, forberedte seg på dommedag og hadde et konservativt syn på familie og kjønnsroller. Det var forventet at Tara skulle bli en pliktoppfyllende kone og gudfryktig mormon som førte familiens verdier og tro videre. Men etter hvert som årene gikk drømte Tara om skole og jobb på tvers av familiens forventninger. Følgene var isolasjon og undertrykkelse. Dette er en hjerteskjærende og tankevekkende biografi om hvordan utdanning kan være flukten ut av en skadelig tilværelse, men også om hvor vanskelig det er å bryte ut av en familie og miste alle man er glad i.

For deg som er rover:

REIS – VERDEN ER IKKE SÅ FARLIG SOM DU TROR

av Jørn Bjørn Augestad

I 2019 var 30 år gamle Jørn en av de yngste til å oppnå bragden å ha besøkt alle verdens land. Dette gjorde han på et ekstremt lavt budsjett, og med dét fulgte mange unike og minnerike opplevelser helt utenom det vanlige. Han dykket i selvlysende vann på Maldivene, var hjelpearbeider i den lille, kriserammede øystaten Dominica, ble omringet av flodhester ved Zambezielven, interrailet i Europa, klatret på en aktiv vulkan i Vanuatu, bodde hos de lokale i Sørøst-Asia og møtte mange vennlige folk i løpet av reisene.

Gjennom tekst og bilder forteller Jørn om sine spennende og fargerike reiser rundt i hele verden, gir tips til hvordan både du og jeg kan gjøre som han, og viser at verden ikke er så skummel som mange kanskje skulle tro.

Småspeiderkniv fra norske Helle. Kniven har blad i rustfritt stål og god fingerbeskyttelse. Slire med preget speiderlogo.

~~399,-~~

MEDLEM 300,-

Speiderposen Perform Down fra Mammut er laget spesielt for telltur. Her sover du bedre enn i din egen seng... Dunposen kommer i flere lengder og farger. De har alle magnetlås i kragen og god komfort. Komforttemperatur går fra –1 ned til –7 grader (ekstrem –22).

~~4299,-~~

MEDLEM 2700,-

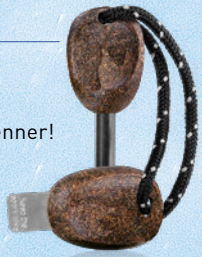
Gratis frakt

Tennstål i topp kvalitet fra svenske Light My Fire. Perfekt til tenning av gassbrenner!

~~155,-~~

MEDLEM 110,-

MEDLEMS-TILBUD

Når du logger inn og registrer rabattkoden **LA8PV** på Speidersport.no får du tilgang på medlemtilbudene. Tilbudene gjelder ut 1. mars 2023.

Tilbudene kan benyttes av medlemmer i Norges speiderforbund og deres familie, og gjelder så lenge vi har varer på lager.

Dura 5R LW er et robust og slitesterkt underlag fra Exped. Underlaget er 7 cm tykt og er isolert med syntetisk isolasjon som egner seg bra både til vår og høst, og det som er i mellom. LW står for ekstra lengde og bredde.

~~2099,-~~

MEDLEM 1200,-

Gratis frakt

Exped Dura 8R M er et hele 9 cm tykt underlag som er isolert med gåsedun. Det gir en isoleringsevne på hele R 7,8 noe som egner seg til vinterbruk og en og annen ekspedisjon. Blåses raskt og greit opp med pumpepose.

~~2899,-~~

MEDLEM 1700,-

Gratis frakt

Eagle Storm er et klassisk turkjøkken med gassbrenner. Vindskjermen leveres med to kjeler og én stekepanne. Fin størrelse til en familie på tur.

~~1099,-~~

MEDLEM 750,-

Juniorsekken Birkebeiner er en super tursekk på 40 liter fra Bergans. Den har justerbar rygglengde og spenner som er enkle å åpne for barn. Leveres med regntrekk. Veldig fin sekk!

~~1499,-~~

MEDLEM 1100,-

Gratis frakt

speider-sport

Speidersport.no/medlem

Speider-sport er eid av Norges speiderforbund og alt overskuddet går til mer speiding i Norge. Vi har godt humør, rask levering og gratis frakt over kr 1000.

NY!

Dagstursekken Birkebeiner Jr er en lett sekk på 18 liter til barn. Leveres med både regntrekk og sitteplate.

~~899,-~~

MEDLEM 700,-

UL DrySack er en superlett, vanntett pakkpose fra Osprey med rektangulær form som gjør at du får utnyttet volumet i sekken bedre. Fine farge og reflekslogo gjør den litt vanskeligere å glemme igjen.

~~259,-~~

MEDLEM 160,-

20 liter

~~219,-~~

MEDLEM 120,-

6 liter

Speiderpakka er en super turmatboks fra svenske Wildo, med både brettekopp og gaffelskjekniv. Vår favoritt!

~~169,-~~

MEDLEM 130,-

FlexMat Plus M er et svært kompakt liggeunderlag av skum fra Exped. Eggekartong-strukturen gjør at du får mange varme luftlommer under kroppen. I tillegg kan det brettes sammen som et trekkspill.

~~639,-~~

MEDLEM 450,-

TEKST: GURO SLÅEN OG JANNE FONGEN I **FOTO:** OUTING NETHERLANDS

BLI MED OG FØLG OSS!
Med deg på laget blir dette NORTH of the Ordinary! Følg med på veien mot eventyret.
Nettside: roverway.no
Sosiale medier: @roverway2024
Kontakt oss:
roverway@kmspeider.no

Bli med!

Sommeren 2024 arrangerer Norge Roverway 2024 – NORTH of the Ordinary! for 5 000 rovere fra hele Europa. Det blir skikkelig kult, du må jo bli med, du også!

Én ting er sikkert og visst: vi trenger alle de hender, hoder og erfaringer vi kan få for å klare å realisere dette store speidereventyret! Patruljeførere og ledere som arrangerer paths, roverlag som vil vise europeiske speidere sitt favoritt-turområde og frivillige som vil være stab på leir. Vi trenger deg som har vært speider siden landsleiren på Notodden, deg som akkurat har blitt speiderleder og deg som er helt fersk rover!

HVORDAN VÆRE EN DEL AV ROVERWAY 2024:

Hvor gammel er du i juli 2024?

Under 16 år:
Frykt ikke! Spør lederen din om gruppa deres kan arrangere en path. Her får dere mulighet til å bli kjent med rovere fra hele Europa! Gøy og inspirerende for speidergruppa – se mer nedenfor.

Mellom 16 og 22 år:
Kult! Du kan bli med på Roverway som deltaker! Påmeldingen åpner til høsten.

Over 22 år:
Nydelig! Bli med på å realisere dette speidereventyret!

Vil du ta med deg 40–50 europeiske rovere på tur?

Ja! Kjempemoro! Arranger en path!

HVA ER EN PATH?
En path er en lokal opplevelse som varer de første fire dagene av Roverway. De forskjellige paths som blir en del av Roverway har ulike temaer og arrangeres i hele Sør-Norge, fra Lindesnes til Trondheim. Kano, seiling, hengekøye, ungt lederskap, historie eller fjelltur er bare noen av mange mulige utgangspunkt for en path. Gira på å vise 40–50 rovere fra Europa hva Norge og akkurat ditt hjemsted har å by på? Og samtidig bli kjent med internasjonal speiding?

Meld interesse for å arrangere path på roverway.no.

VI SES PÅ ROVERWAY 2024!

Har du lyst til å bli med i planleggingen?

Ja!
Konge – vi trenger deg! Bli med i Roverway 2024 sitt Planning Team! Arbeidet er delt inn i etater med leder og nestleder. Les mer om de ulike etatene på roverway.no og meld din interesse.

Nei!
Bli en del av IST!
Bli med som IST (International Service Team). På norsk kaller vi det stab. Både norske og europeiske ledere og rovere kan delta som IST. Påmeldingen åpner til høsten. ❖

TA ET MERKE

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** CF SALICATH

Pioneering

Mål: K-8, K-10, V-1

Hva med å bruke sommerens leir til å ta et fordypningsmerke sammen med roverlaget? Start planleggingen tidlig, for dette merket inspirerer til å bygge noe heftig!

«Hammer og spiker er for feiginger!» Å bygge en portal, et tårn, en karusell eller noe annet imponerende på speidervis betyr at vi lar hammer og spiker ligge. I stedet trengs det kunnskap om pioneringsteori, særlig om smarte surringer, trekantprinsippet, tyngdepunkt, vektstangprinsippet, for å nevne noe. Den beste måten å lære på, er "by doing".

Enten speidergruppa har tradisjon for å bygge høyt og flott på leir eller ikke, har du sikkert sett noe du syntes var imponerende hos andre speidergrupper.

Bruk tid sammen på å planlegge og bygge. Det gir mye moro og garantert også hodebry, men som dere lærer av!

Arbeidet med merket starter med kunnskap om knuter og surringer, og det fullføres med et byggverk som rager minst 10 meter over bakken, med en brokonstruksjon i minst tre meters høyde. Det krever grundige forberedelser og at hele roverlaget, og gjerne også flere fra gruppa, bidrar fra start til slutt. Og for en følelse når dere er ferdige!

Se alle merkekravene i Speiderbasen.

HUSK SIKKERHET VED PIONERING OG SURRINGER

Pionerarbeid er ikke uten risiko, dere gjør lurt i å følge sikkerhetsreglene fra Speiderboka:

- Bruk alltid utstyr du kan stole på.
- Bruk ikke brente og halvråtne rajer og tau.
- Hold redskapen i orden. Pass på at øksehoder sitter godt fast.
- Hold tilskuere godt utenfor arbeidsområdet.
- La ikke løse gjenstander og redskap flyte omkring.
- Tau og rajer må ikke overbelastes. Surringer må sikres. Bruk ikke tau som har knuter.
- Hold hendene borte fra taljer som er i bruk. Pass på at løpende tau ikke kveiler seg rundt armer og bein.
- Sørg for at alle forankringer tåler store påkjenninger.
- Bruk sunn fornuft.

Se flere smarte tips og inspirasjon i SPEIDEREN nr. 2–21, du finner det på issuu.com/speiderforbund. ❖

SPEIDING TIL FLERE

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** ASTRID ROSSOW

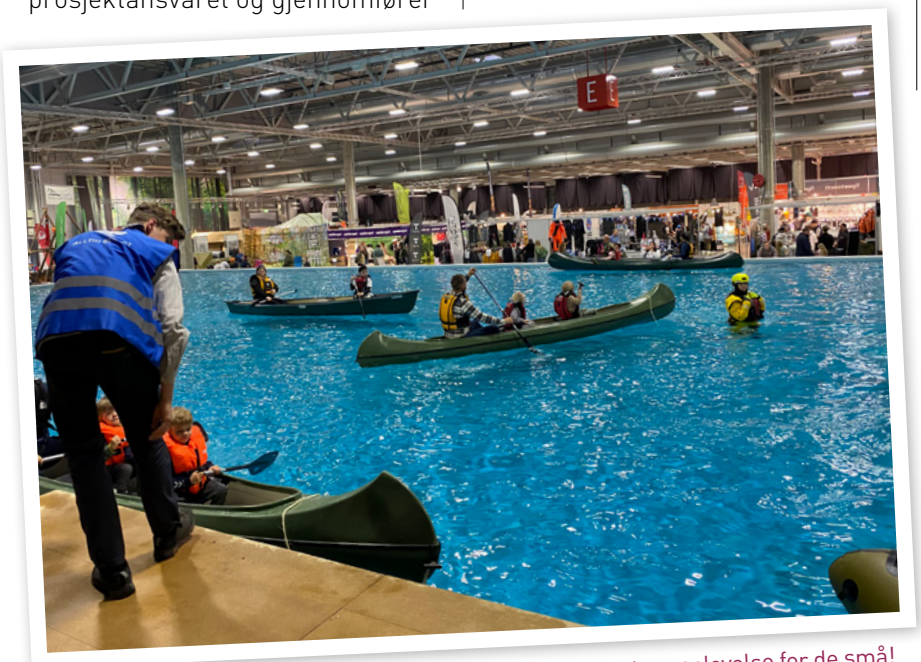
– Det er årets morsomste helg!

Hvert år tilbringer Susanna (22) og Mai Fen (23) fra Nes-Årnes speidergruppe en hel helg med speiding i en messehall, fordi det er så gøy. **Bli med, du også!**

I år er det femte gang vi arrangerer suksessen Barnas Camp Villmark, en innendørs speiderleir, på NOVA Spektrum i Lillestrøm. Arrangementet er et samarbeid mellom Norges speiderforbund og NOVA Spektrum.
Barnas Camp Villmark (BCV) er en del av Camp Villmark, Norges største innendørs messe for friluftsliv, jakt og fiske. Speiderne har hatt ansvaret siden starten og tilbyr alle barn gratis speideraktiviteter. Romerike krets har prosjektansvaret og gjennomfører BCV, men med støtte fra flere andre kretser og grupper, og i år også fra KFUK-KFUM-speiderne.

MASSE AKTIVITET

Det blir rundt ti ulike aktiviteter, som kanopadling i et digert, innendørs basseng, spikking, opptenning med tennstål, hinderløype, bruk av øks og sag, og å lage insekthotell. I tillegg blir det «foreldreparkering» med rekruttering.
– Dette er en kjempefin mulighet til å vise frem speiding til mange barn, sier prosjektleder Fredrik Rossow fra Romerike krets. – Det er litt slitsomt, men helt klart en av de morsomste helgene vi i prosjektgruppa er med på.
St. Georgs Gildene stiller med matservering til alle frivillige som sørger for at små og store får gode speideropplevelser på Barnas Camp Villmark.

Å padle kano i bassenget på Barnas Camp Villmark er en stor opplevelse for de små!

ANBEFALER ALLE Å BLI MED

Susanna Rossow forklarer hvorfor hun er med år etter år: – Det beste er fellesskapet av folk fra flere speidergrupper. Helgen er full av venner, fine aktiviteter og, til slutt, gode minner. Å være med på mini-leiren for vandrere og rovere utenfor messen gjør helgen ekstra morsom. Lørdag kveld er det leirbål, kanskje en film, og pizza. Det er kjempekoselig og noe jeg anbefaler alle å være med på!

Mai Fen Fogelstrand er like ivrig: – Dette er årets morsomste helg for meg! Under Barnas Camp Villmark skjer det noe hele tiden, du rekker ikke kjede deg.

– Det beste er å få hjelpe barn med ting de ikke har gjort før, men som

Jepp, innendørs bål, men uten røyk!

de er ivrige etter å prøve. Det er givende å se dem mestre ferdigheter vi speidere ofte tar som en selvfølge at vi kan. Mange har aldri fått lov til å holde en kniv eller øks selv, eller padlet kano. Aktivitetene er enkle, dette er et lavterskeltilbud i trygge omgivelser.

TRENGER FOLK

– For at det skal bli vellykket, er vi avhengige av mange frivillige vandrere, rovere og ledere, understreker prosjektlederen.

– Vi trenger folk til å rigge (starter onsdag 22. mars), til å veilede ungene på aktivitetene og til å rigge ned igjen når messa er slutt. Vil du bidra med noe av dette, og er i rimelig nærhet til Lillestrøm helgen 24.–26. mars, eller når vi rigger, meld deg på! ❖

Rover Mai Fen veileder en ung villmarking som lager insekthotell.

For påmelding, se speiding.no/arrangementer

SPEIDERE VIL UT

TEKST: LISE KARINE LJUNGGREN RINGSTAD I **FOTO:** PRIVAT

– Gøy og lærerikt

Rover og leder Lise Karine Ljunggren Ringstad (24) fra 1. Bodø speidergruppe er en av dem som har benyttet seg av muligheten til å delta på et internasjonalt lederkurs.

– Sist høst deltok jeg på Juliette Low Seminar (JLS) i regi av WAGGGS. Dette var et nettbasert seminar med nettkurs og samlinger på Skype. Det var et veldig lærerikt lederkurs hvor jeg fikk innføring i WAGGGS sitt lederprogram. Temaet varierer noe fra år til år, og i 2022 handlet det om å bryte barrierer.

– I tillegg til å ha masse om ledelse, hadde vi også valgfrie aktiviteter, blant annet matlaging og yoga. I løpet av våren skal alle gjennomføre et valgfritt prosjekt med det å bryte én eller flere valgfrie barrierer som mål. Jeg har tenkt å rette fokus på at speideren skal være for alle. Med små endringer i oppleggene, kan du tilpasse dem til ulike utfordringer speiderne dine kan ha.

– Når jeg har levert rapporten om prosjektet mitt i juni, har jeg gjennomført JLS. Da får jeg mulighet til å reise til en av verdenssentrene til WAGGGS høsten 2023. Med deltakere fra mange forskjellige alle land, kan det oppstå noen språkbarrierer, men det var en veldig gøy og lærerik opplevelse, og jeg anbefaler andre å delta! ❖

HVEM VAR JULIETTE LOW?

Juliette Gordon Low (1860–1927) ble født i Savannah, Georgia. 26 år gammel giftet hun seg med en britisk mann, og de to bodde både i England og i USA. Juliette møtte Robert Baden-Powell få år etter at han grunnla speiderbevegelsen. Inspirert av arbeidet hans, ble hun med i Girl Guide-bevegelsen i England. Hun dannet sin egen gruppe for jenter der i 1911, samme år som speiderarbeidet for alvor kom i gang i Norge.
Året etter startet hun opp med speiding for jenter i USA. Hun ble kalt «Daisy» og var kjent for å være humoristisk og for å ha stor omtanke for andre. Daisy var svært opptatt av at speideren skulle bidra til at jentene fikk brukt alle ferdighetene sine og ble trygge på egne evner.

Kilde: WAGGGS, Wikipedia, girlscouts.org

MEST FOR JENTER

WAGGGS (World Association of Girl Guides and Girl Scouts): Et av de to verdensspeiderforbundene. Ca. 10 millioner medlemmer, de fleste er jenter.

Juliette Low Seminar: WAGGGS fremste program for lederutvikling for jenter fra 18 til 30 år. WAGGGS har arrangert Juliette Low Seminar for jentespeidere fra hele verden siden 1932. Målet er å gi jentene gode muligheter til å utvikle lederferdighetene sine, oppleve et internasjonalt og interkulturelt fellesskap og vennskap på tvers av landegrenser.
De som vil delta, søker om å få være med. Ca. 500 speidere fra hele verden deltar på kurset i 2022/2023. Følg med i nyhetsbrevene og i de andre kanalene våre, da får du med deg internasjonale kursmuligheter og mye annet spennende!

Premiequiz

Mål: K-3

Hvor gammel var Ingolf Strand da han meldte seg inn i speideren?

- ◯ Åtte år
- ◯ 25 år
- ◯ 99 år

Hvor kaldt bør det være for at såpebobler skal fryse til is?

- ◯ Minus 1 grad
- ◯ Minus 6–7 grader
- ◯ Minus 15 grader

Hvilket dyr mater ungene sine med bæsj?

- ◯ Krokodillen
- ◯ Pinnsvinet
- ◯ Koalaen

Hva er Ole Kristians Grønnerød sitt beste speiderminne?

- ◯ En kanotur
- ◯ En kretsleir med mye bading
- ◯ Da patruljen gikk seg vill på haik

Hva likte komiker Ahmed Mamow best å lære da han var med i "Alltid beredt"?

- ◯ Førstehjelp
- ◯ Å bruke kompass
- ◯ Å tenne bål uten fyrstikker

Hva dyrket speiderne i Zambia?

- ◯ Poteter og tomater
- ◯ Mais og gulrøtter
- ◯ Gresskar og erter

Hvor skal speiderlandsleiren være i 2025?

- ◯ På Skaugum
- ◯ I Gjøvik
- ◯ I Drammen

Finn rett svar i bladet!

Vinnere av premier fra Speider-sport i SPEIDEREN nr. 4/22: Rover Johannes Solvåg-Hellevang fra Naustdal speidargruppe og beverspeider Magnus Henriksen fra Marker speidergruppe vant hvert sitt eksemplar av Speiderboka – gratulerer!

Neste gang kan det være du som får en flott premie fra Speider-sport: Taubane med transportvogn og tau nok til 10 meters spenn. Leveres komplett med taljer, karabiner og liten trevogn. Mye moro venter!

Svarfrist: 30. juni.

Vinn

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr./sted: .....

Telefonnummer: .....

E-post: .....

KLIPP UT, ELLER KOPIER SIDEN, OG SEND DEN TIL:
Norges speiderforbund, Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo. Merk konvolutten med SPEIDEREN

DU KAN OGSÅ SENDE SVARSIDEN PÅ E-POST:
kk@speiding.no
Skriv SPEIDEREN i emnefeltet

NY SANGBOK

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** PRIVAT

Skal vi ta en sang?

Endelig har vi fått en ny speidersangbok! Og, ja, **å synge er fremdeles populært** blant speidere.

Sang har alltid vært en selvsagt del av speideren. I den aller første speiderloven på norsk fra 1910 lyder paragraf 7 slik:

«En speider skal altid være glad og fornøiet. Et lyst, freidig humør er uadskillelig knyttet til speidernavnet, og gaar noget ham imot, nynner han en lystig strofe, og dermed er det over.»

Tja – om det alltid virker, vet vi ikke, men å synge sammen er i alle fall gøy, skaper samhold og kan forsterke en stemning. Mange speidere kan sanger utenat og lærer dem bort når de sitter rundt leirbålet, andre sverger til speidersangboka og har den med overalt.

Nå har Speidersang kommet ut på nytt og er tilgjengelig hos Speidersport. Boka er resultatet av et grundig arbeid av sangglade speidere fra Norges speiderforbund og KFUK-KFUM-speiderne. Speidersang inneholder massevis av sanger og rop som du kan bruke på speidermøter, turer og rundt leirbålet. Boka passer for alle som liker allsang, og spennvidden i innhold er stor. Selvsagt finner du også alle landsleirsangene der, fra 1981 til 2022. Endelig er sangboka tilbake i praktisk lommeformat!

Annette Ugelstad (bildet) fra Hustadvika Eide speidergruppe er en av dem som har vært med å sette sammen innholdet til den nye utgaven.

Hvordan har det vært å jobbe med boka?
– Veldig kjekt!

Hva synes du om det endelige resultatet?
– Det har jo vært noen kompromisser underveis, men jeg er fornøyd med det ferdige resultatet. Veldig fornøyd blir jeg den dagen Speidersang brukes aktivt i alle kretser.

Hvordan skiller innholdet i denne versjonen seg ut fra tidligere utgaver?
– Vi prøvde å fokusere mest på de gode, gamle speidersangene.

Målet var at boken ikke skulle være så lang, så vi tok med de viktigste sangene.

Har du noen favoritter fra boka?
– Yndlingssangen min er «Har du gått og vasset klissvåt ...». Som oppvokst på Nord-Vestlandet, i regn og dårlig vær, er dette en sang som beskriver mine beste speiderminner. Vi fikk ikke alltid fyr på leirbålet på patruljetur, regnet rant av og til inn i gapahuken fordi vi hadde hengt presenningen opp feil, og soveposen ble våt. Men vi sang, og sang igjen ... Det meste kan nemlig løses med en sang! ❖

SYNGER SPEIDERE?

På Speiderforum sist høst fikk et tilfeldig knippe speidere spørsmål om hva som er deres beste speiderminne. For flere av dem spiller sangen en viktig rolle i det beste minnet.

Ole Kristian Grønnerød (13), 1. Sannidal speidergruppe:
– Mitt beste speiderminne er da vi var på kanotur og sang til klokka to på natta.

Jørgen Bertin Bjerkøen Lindberg (15), 1. Gulseth speidergruppe: – Mitt beste speiderminne er da vi skulle hjem fra haik fordi vi ble evakuert. Vi møtte en annen patrulje på vei ned fra fjellet og bare sang og lo, og klokka var tre på natta.

Chanette Søberg Theodorsen (13), Røros speidergruppe:
– Mitt beste speiderminne er fra Agenda-leiren i 2021, da vi var på haik for første gang og vi sang veldig ofte.

ANNONSE

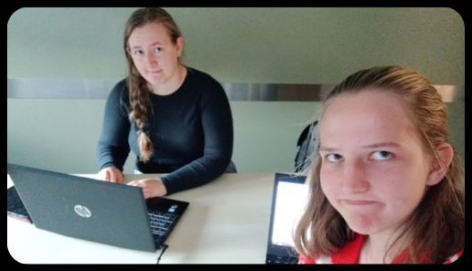
HVORDAN LAGE SPEIDEREN-SAKER

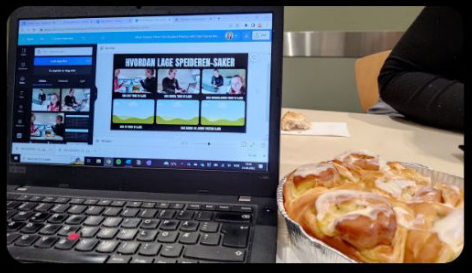
HVA NSF TROR VI GJØR

HVA KIRVIL TROR VI GJØR

HVA REDAKSJONEN TROR VI GJØR

HVA HANNE OG JANNE FAKTISK GJØR

Bli med og lag SPEIDEREN, du også! Er du minst 15 år, liker å skrive og ta bilder? Vil du bli journalist eller jobbe med kommunikasjon? Velkommen til mye gøy, litt surr og masse learning by doing med redaksjonspatruljen! Send e-post til kk@speiding.no.

#speiding

Ennå er det lenge igjen av vinteren mange steder. Med lue og votter og morsomme aktiviteter er det herlig med speiding i den kalde, fine tida! Her er bilder speidere over hele landet har delt på Instagram med emneknaggen **#speiding.**
Del du også, da!

@1.bodo_speidergruppe

@baltoess

@troppen

@bygdoyspeiderne

@Drobakfrognspeidergruppe

@baglerne.roverlag

@tonsberg.speidergruppe

@fredrikstadmetodistspeidere

@baglerne.roverlag

@1.bodo_speidergruppe

@gjerpen_msk

@3.eidsvoll_speidergruppe

@wsjnorway

@1skoger

@en_tur_ut

@alexandra.forne

@strialiv

@bonesspeider

@cha.rover

@tomterspeidergruppe

@snoopy_roverlag

@kolltveit_bks_speidergruppe

@skedsmospeider

@lorenskogsydspeidergruppe

@sbg_sorvest

@skurk_1.sannidal

TEKST OG FOTO: ALEXANDER VESTRUM

Plutselig speider

Komiker Ahmed Mamow (31) har allerede spurt om å få bli med igjen dersom «Alltid beredt» sesong 2 kommer.

Før innspillingen av TV-serien hadde Ahmed ingen erfaring med speideren eller andre tilsvarende organisasjoner. Men han var ikke i tvil da han ble spurt.
– Jeg syntes det hørtes veldig gøy ut, for jeg har bare hørt om speideren, men aldri hatt noen erfaring med det. Så jeg tenkte at det var en gyllen mulighet til å lære meg skogsting, forteller han.

PRAKTISKE FERDIGHETER

Faktisk trodde han at opplegget skulle handle enda mer om skog og natur. Etterpå sitter han igjen med en opplevelse av at det handlet mest om å lære seg praktiske ferdigheter.
– Det jeg satte mest pris på, var å lære å tenne bål uten fyrstikker. Det var ganske sykt, at man kan bruke forskjellige ting, som tennstål. Tidligere har det å lage et bål vært tennvæske og fyrstikker. Det er latskap sammenlignet med faktisk å lage et bål, som gir en helt annen mestringsfølelse – at man lager det fra scratch, sier Ahmed.

IMPONERTE KOMPISER

En annen løsning deltakerne lærte under båloppgaven, var å bruke batteri og stålull.
– Da jeg skjønte det, var det bare «wow» og hjernen eksploderte, og jeg tenkte «er det mulig!?».
Han har seinere fått vist fram bålferdighetene sine på en skogstur med venner.
– Da var det bare «gutta, dette klarer jeg». Og de ble imponert. De hadde også klart det, men så ikke for seg at jeg kunne det. For jeg har aldri vært han fyren som klarer de tingene, sier komikeren.

SOV IKKE UTE

Det var ganske rett på sak da serien ble spilt inn. Deltakerne møtte opp dagen før for å få tilpasset speiderskjorter og annet utstyr, og så startet innspillingen.
Én ting kan Ahmed avsløre for oss: Deltakerne sov ikke i telt.
– Vi dro hjem på kvelden, og kom tilbake på morgenen. Det er mange som har lurt på det, røper Alltid beredt-deltakeren.
Han anbefaler imidlertid overnatting i en eventuell sesong 2.
– Jeg tror det skaper en bedre speiderstemning og samhold. Jeg var den eneste deltakeren uten barn eller hund, så jeg kunne ha bodd der.

SPIKKET SEG I FINGEREN

Før innspillingen hadde Ahmed lovet seg selv å ikke få noen spikkeulykker. Slik ble det ikke. Det skjedde da patruljene skulle spikke piler.
– Da fikk jeg en pinne som var litt vel myk. Og kniven var veldig skarp, så den gikk rett gjennom og traff fingeren. Jeg trodde at det bare var et lite kutt. Så jeg bare fortsatte. Men da så jeg at det blødde mer og mer, forteller Ahmed.

Jenny Skavlan, en av de andre deltakerne, er kjent for å være god til å sy om klær.
– Hun var veldig gira på å få sy såret mitt. Det hadde vært litt gøy. Men jeg ble sendt til ekte legevakt, ler Ahmed.

TURER I ØSTMARKA

Etter innspillingen fikk deltakerne blant annet hver sin speiderkniv med inngravert navn. Den henger på veggen hjemme hos Ahmed nå. Komikeren bor på Lambertseter og er en del på tur i Østmarka, som ved Nøklevann og Langevann. Han har allerede sagt til de som lager serien at han gjerne er med i en sesong nummer 2. Og:
– Hvis jeg noen gang får barn, vil jeg vurdere å sende dem i speideren! ❖

PS!

Du kan ta merkene som deltakerne prøvde seg på i serien. Les mer på speiding.no/alltid-beredt

SPEIDER-CV

Navn: Ahmed Mamow.

Alder: 31

Bakgrunn: Tidligere IT-medarbeider, nå standupkomiker, manusforfatter, skuespiller og filmstudent.

Aktuell: Deltok i «Alltid beredt» på TVNorge og Discovery+. Utgjorde patruljen Rognkjeks sammen med Siri Kristiansen.

SPEIDERE VIL UT

TEKST: NICOLAI FEYER PUNTERVOLD I **FOTO:** CF SALICATH

Endelig skikkelig landsleir igjen!

Sommeren 2025 arrangerer Norges speiderforbund og KFUK-KFUM-speiderne landsleir for alle speidere i hele Norge, den største på flere tiår.

Dette blir et stort og fantastisk gøy arrangement, og planleggingen har startet. Leirsjef Fredrik Rossow fra Nes-Årnes speidergruppe ble nylig oppnevnt, og vi har en spennende tid foran oss, med rekruttering av resten av leirledelsen og øvrig stab.

Leiren skal ligge på jordene på Vind – et flott område for telting, bygging, lek og andre aktiviteter. Gjøvik kommune er en entusiastisk samarbeidspartner og gleder seg like mye som oss til landsleir i 2025! – Vi kan få vist frem det beste av oss, samtidig som speiderne kan få vist frem det beste av seg. Så vi gleder oss veldig og setter alle kluter til! sier Gjøvik-ordfører Torvild Sveen.

STØRSTE LEIR PÅ OVER 30 ÅR!

Mange koste seg på Agenda-leirene i 2021. Det var den beste måten å få til en landsleir på i pandemitida, men nå savner vi å dra på en skikkelig stor leir med massevis av speidere fra hele Norge og mange andre land! Og når to forbund går sammen om dette, blir det den største speiderlandsleiren siden leiren på Skaugum i 1989.
Speiderne på Gjøvik gleder seg masse til å ta imot tusenvis av speidere til skikkelig gode leiropplevelser! ❖

SPEIDERLANDSLEIREN 2025

Arrangør: Speiderne i Norge, det vil si samarbeidsorganisasjonen for KFUK-KFUM-speiderne og Norges speiderforbund

For hvem: Speidere fra begge forbund og fra speiderforbund i andre land, født i 2014 eller tidligere

Hvor: Vind i Gjøvik kommune

Når: Sommeren 2025

Speider-aksjonen 2003-2023

NRC
FLYKTNINGHJELPEN
NORWEGIAN REFUGEE COUNCIL

20 år med samarbeid!

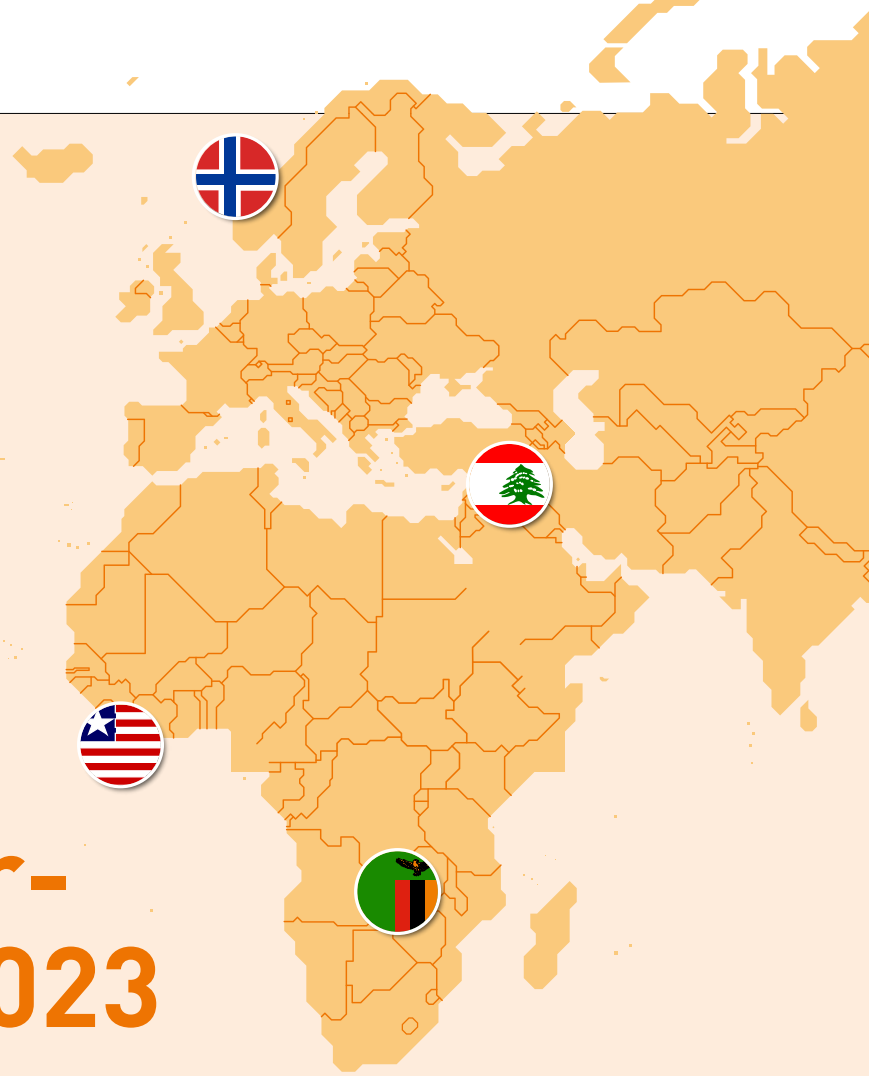

SPEIDERAKSJONEN ER 20 ÅR!
Like lenge har vi samarbeidet med Flyktninghjelpen om å gi barn og ungdom på flukt utdanning og håp for framtiden. Bli med på årets aksjon og gjør verden til et bedre sted! Les mer på de neste sidene.

FOTO: MONICA JOHANSEN, INA ATKINS JOHANSEN, VENUSIA VINCIGUERRA, FLYKTNINGHJELPEN, FAGERSTRAND SPEIDERGRUPPE, NORDSTRAND SPEIDERGRUPPE

Om Speider-aksjonen 2023

HVA GÅR PENGENE TIL?

I år går pengene til Flyktninghjelpens skole- og yrkesopplæringsprosjekter for unge flyktninger i Libanon. Noe går også til Norges speiderforbunds samarbeid med speiderforbund i Zambia og Liberia.

MER SPEIDING I ZAMBIA OG LIBERIA

Norges speiderforbund har en lang og god tradisjon for å støtte speiderarbeidet i andre land. Vi gir penger til speideraktivitet der, men bidrar også med ledertrening og organisasjonsopplæring. Vi inviterer dessuten speidere fra samarbeidslandene til å delta på vår landsleir. Samarbeidet støttes også av Norad (Direktoratet for utviklingssamarbeid).

Samarbeidet med Liberia har vart i noen år allerede, mens Zambia er en ferskere partner. Sakte, men sikkert er vi med og bygger opp forbundene og styrker speidertilbudet. Les om noe av det vi bidrar til på side 51.

20 ÅR MED SAMARBEID

Flyktninghjelpen er en norsk hjelpeorganisasjon som jobber mange steder i verden hvor mennesker er på flukt fra krig, vold og sult. Hvert år hjelper Flyktninghjelpen mer enn ti millioner mennesker i over 30 land med det aller viktigste de trenger. Norges speiderforbund har samarbeidet med Flyktninghjelpen om Speideraksjonen siden 2003 og samlet inn cirka 15 millioner kroner. Vi er stolte av det gode samarbeidet, og i år markerer vi 20-årsjubileum!

DEN VIKTIGE SKOLEN

En av Flyktninghjelpens flere viktige oppgaver er å sørge for at barn og unge fortsetter å lære i et trygt miljø, selv i krisetider. I en krise kan utdanning redde liv og gi håp for framtiden. På skolen kan barn og unge bearbeide vonde opplevelser og få en slags normal

Speider-aksjonen 2003-2023

2003: Samarbeidet med Flyktninghjelpen starter.

2004: Utdanning for flyktninger i Liberia

Litt av pengene dekker produksjon og utsendelse av aksjonsmateriell. Når disse kostnadene er trukket fra, får Flyktninghjelpen 70 % av inntekten, mens NSFs prosjekter får 30 %. Over 90 % av pengene Flyktninghjelpen får fra Speideraksjonen går til arbeidet deres i felt.

Se speiding.no/aksjon

NRC
FLYKTNINGHJELPEN
NORWEGIAN REFUGEE COUNCIL

JUBILEUMSMERKE
I år har Speideraksjonen et nytt og kult skjerfmerke for alle som deltar. Det er nemlig et jubileumsmerke du ikke vil gå glipp av!

hverdag på et sted som kjennes trygt og godt. Skole og utdanning er også viktig for å bygge opp igjen landet når det blir fred. Flyktninghjelpen jobber for at jenter og gutter skal ha like muligheter til å lykkes.

FLYKTNINGER I LIBANON

Libanon ligger ved Middelhavet og grenser mot Israel i sør og Syria i nord. Det er et lite land, omtrent like stort som Rogaland fylke. Likevel har Libanon tatt imot over 1 500 000 flyktninger, de fleste fra Syria.

Skolene i Libanon har ikke plass eller nok lærere til å ta imot alle barna og ungdommene som lever som flyktninger i landet. Ofte går elevene på skolen «på skift» for at alle skal få skolegang: Noen går om morgenen, andre om ettermiddagen eller kvelden.

FLYKTNINGHJELPENS UTDANNINGSARBEID I LIBANON

- Hjelper ungdom på flukt tilbake til utdanning. Årlig får rundt 7 000 hjelp gjennom Flyktninghjelpens utdanningsprogrammer.
- Holder kurs og opplæring for lærere.
- Holder intensivkurs for at barn og ungdom som har vært borte fra skolen i lang tid skal kunne ta igjen tapt skolegang.
- Tilbyr yrkesopplæring og aktivitetsbaserte, korte læringskurs for ungdom.
- Tilbyr livsmestringstrening for ungdom og unge voksne.

Les mer om Flyktninghjelpen på nrc.no.

BIDRAR TIL KLIMALØSNINGER

Libanon må takle flere store utfordringer. I utgangspunktet hadde landets innbyggere god tilgang til rent vann. Men klimaendringer og stadig flere mennesker på et ganske lite område har gjort at nesten halvparten av alle som bor i Libanon nå mangler trygge vannkilder. Det er også helt nødvendig å finne alternativer til energikilder som kull, olje og gass. Flyktninghjelpen er derfor opptatt av å gi ungdom utdanning som gjør dem beredt til å arbeide med å finne løsninger for fornybar energi.

BESTILL AKSJONSMATERIELL

Plakater, bøsseetiketter, skjerfmerker, ID-kort og plomberingspinner bestiller speidergruppa kostnadsfritt hos Speider-sport. Mangler gruppa innsamlingsbøsser, kan disse også bestilles. ❖

2005
HJEM IGJEN
Flyktninghjelpens arbeid i Uganda og Sudan

2006
SKOLESTART
Flyktninghjelpens arbeid i Nord-Uganda

TEKST: VENUSIA VINCIGUERRA OG KIRVIL KAASA I **FOTO:** VENUSIA VINCIGUERRA

Silje Kroken ble godt kjent med Zahras historie da de to møttes på Flyktninghjelpens ungdomssenter.

Fra mørke til lys

Navnet hennes betyr «blomst», men noen dans på roser har ikke Zahras liv vært. Gjennom Flyktninghjelpens tilbud til unge i Libanon har hun heldigvis fått det mye bedre.

En av dem Silje Kroken møtte i Libanon var en ung kvinne like gammel som henne selv, 26 år. Zahra kommer fra Syria, der hun bodde i en helt vanlig familie da hun var liten jente. Dette var før krigen, som nå har vart i ti år, brøt ut.

Zahra sitter sammen med Silje i et lyst, fargerikt rom på et av Flyktninghjelpens ungdomssentre. Hun forteller rolig og smiler ofte.
– De første årene var gode, begynner hun da Silje spør om barndommen hennes. På arabisk betyr Zahra blomst, og det er akkurat det hun var for faren sin. – Han var en kjærlig far som var veldig glad i oss fem døtre.

LITE VERDT

I kulturen hun vokste opp i var gutter mye mer verdt enn jenter. Det å ikke ha noen sønner ble av

Speider-aksjonen 2003-2023

2007
FORDI VI BRYR OSS. NEMLIG. Flyktninghjelpens utdanningsprogrammer på Sri Lanka

SPEIDER-AKSJONEN 2007 FORDI VI BRYR OSS. NEMLIG.

2008
FORDI VI BRYR OSS. NEMLIG. Aktivitetshus for barn og unge på Sri Lanka

mange sett på som skamfullt, men Zahras far var annerledes. – Han var stolt av oss og inspirerte oss til å være nysgjerrige og interessert i å lære. Jeg gjorde det bra på skolen og drømte om å bli lege.

ALT BLIR SNUDD PÅ HODET

Men da Zahra var 13 år gammel, døde faren i en bilulykke. Moren ble alene om å forsørge barna og seg selv.
Zahra elsket å gå på skolen, men ett år etter farens død bestemte moren at datteren skulle slutte og i stedet gifte seg med en fetter i Libanon. Zahra gråt og tryglet moren om å få fortsette på skolen i stedet for å gifte seg med en mann på 25 år som hun ikke kjente. Ingenting hjalp. Moren ville ikke høre snakk om noe annet. Fetteren kom og tok henne med til Libanon.

Zahra måtte tåle mye vondt de neste årene. Fetteren og familien bodde i telt i en flyktningleir, og 14 år gamle Zahra fikk ansvaret for alt arbeidet med å lage mat og holde det rent. Hun ble utsatt for vold fra sin nye familie, og før hun fylte 16 år fødte hun det første barnet sitt. – Jeg kjente meg helt fortapt, forteller hun.

Ennå kjenner hun på sjokket over at moren kunne gjøre noe slikt.
– Dessverre døde moren min i Syria, slik at jeg aldri fikk mulighet til å konfrontere henne, forteller hun trist.

– Hvorfor ville moren din at du skulle gifte deg, enda du bare var 14 år? lurer Silje.

– Det skyldtes delvis kulturen moren min vokste opp i, delvis oppfordringer og forventninger fra andre rundt henne og fra samfunnet. Moren min var overbevist om at jeg, en ung jente uten far, ville få det best og ha det tryggest hvis jeg hadde en mann som kunne ta vare på meg.

« Ikke vent på at noen skal løse problemene du står i, men utfordre deg selv, inspirer og motiver deg selv. Gjør det! »

REDNINGEN

Årene gikk, og Zahra fikk tre barn til. De betyr alt for henne, og ansiktet stråler når hun snakker om dem. Den eldste er blitt 11 år, de andre er åtte, fire og tre. – Jeg vil lære barna mine om kvinners verdi, om hvordan og hvor mye kvinner bidrar i samfunnet, forklarer hun. – Det er viktig for meg at barna mine lærer å sette pris på det.

– Hvordan kom du med i Flyktninghjelpens utdanningsprogram her?

– Jeg hørte om det gjennom søsteren min, Hun meldte meg på et kurs i brodering. Jeg har alltid likt å tegne. Da jeg var barn, pleide jeg å lime biter av stoff på papir og brodere på dem. Men jeg glemte alt dette i de vonde årene. Så da jeg begynte på kurset her, var det som om et skinnende lys ble tent i meg igjen. Jeg husket at jeg pleide å elske å skape noe med hendene. Nå kan jeg jobbe med dette hjemme og samtidig være der for barna. Jeg designer det jeg lager ved å tegne for hånd, og så broderer jeg det. Ofte jobber jeg om natten, når barna sover. Jeg har begynt å reklamere for tingene jeg lager og har faktisk begynt å selge litt. Jeg liker det – det har virkelig forandret livet mitt!

HELTEN

Takket være Flyktninghjelpen og en enorm indre styrke har Zahra lært seg et yrke, fått venner og kjenner at livsgnisten er tilbake. Hun forklarer at hun klarte å få psykologhjelp til både seg selv og mannen. – Han har også lært av meg og har forandret seg mye. Nå har vi det bra sammen.

– Du er ikke bare en overlever, du er en helt! utbryter Silje.

Zahra smiler beskjedent, men har noe viktig på hjertet: – Jeg vil si til andre som ikke har det bra: Ikke gi opp! Det er alltid håp, og selv i det mørkeste livet kan du finne mening og gnisten igjen.

– Og til alle jenter: Ikke vent på at noen skal løse problemene du står i, men utfordre deg selv, inspirer og motiver deg selv. Gjør det! Du er født uavhengig, du er født fri, du er født mektig, så ikke vær redd! ❖

2009
Flyktninghjelpens utdannings-programmer i Øst-Timor

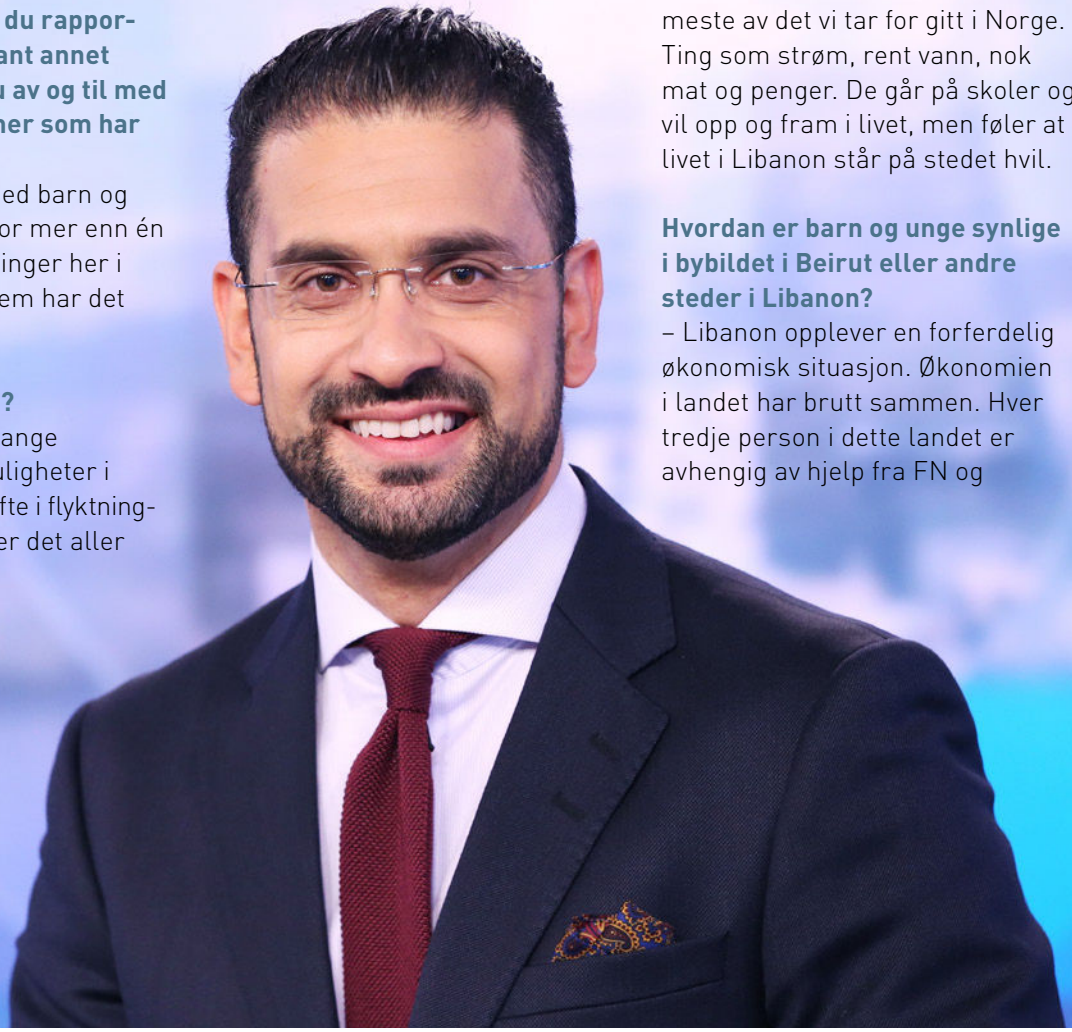

2010
Flyktninghjelpens utdannings-programmer i Øst-Timor

TEKST: KIRVIL KAASA I **FOTO:** OLE KALAND/NRK

– Mange drømmer, men få muligheter

Yama Wolasmal er NRKs korrespondent i Midtøsten. Han bor i Beirut sammen med familien sin, og han møter ofte noen av de yngste flyktningene.

Vi ser deg på TV når du rapporterer for NRK fra blant annet Libanon. Snakker du av og til med barn eller ungdommer som har flyktet fra krig?

– Jeg snakker ofte med barn og unge fra Syria. Det bor mer enn én million syriske flyktninger her i Libanon. Mange av dem har det veldig tøft.

Hva forteller de deg?

– De sier at de har mange drømmer, men få muligheter i Libanon. Her bor de ofte i flyktningleirer hvor de mangler det aller meste av det vi tar for gitt i Norge. Ting som strøm, rent vann, nok mat og penger. De går på skoler og vil opp og fram i livet, men føler at livet i Libanon står på stedet hvil.

Hvordan er barn og unge synlige i bybildet i Beirut eller andre steder i Libanon?

– Libanon opplever en forferdelig økonomisk situasjon. Økonomien i landet har brutt sammen. Hver tredje person i dette landet er avhengig av hjelp fra FN og

Speider-aksjonen 2003-2023

2011
Flyktninghjelpens utdanningsprogrammer for ungdom i Liberia

SPEIDER-AKSJONEN 2011

2012
Flyktninghjelpens utdanningsprogrammer for ungdom i Liberia

SPEIDER-AKSJONEN 2012

Yama Wolasmal rapporterer også fra krigsområder. Her er han på jobb i Ukraina. Foto: Privat.

YAMA WOLASMAL
Yama Wolasmal er en norsk journalist og programleder for NRKs Dagsrevyen. Siden 2020 er han NRKs korrespondent i Midtøsten. Yama ble født i Kabul i Afghanistan i 1982. Han var tre måneder gammel da familien flyktet til Pakistan. De kom til Norge som flyktninger i 1986. Yama og søsknene vokste opp i Oslo.

hjelpeorganisasjoner for å få mat på bordet. Det gjør at veldig mange familier ikke har råd til å sende barna på skole, for eksempel.

Jeg ser veldig mange barn i gatene som tigger, både unge gutter og jenter i alderen seks til 16 år. De står i travle veikryss og selger vann, servietter, penner, eller andre småting for å skaffe penger til familien. Jeg ser også veldig mange gutter i barneskolealder som går gjennom søppeldunker på jakt etter både mat og andre ting de kan selge videre. Det var ikke vanlig i Libanon for bare tre år siden.

Hva tror du er det vanskeligste for barn og ungdommer som har flyktet til Libanon de siste årene?
– Dette er barn som ofte levde fredelig, ålreite liv i Syria. De var ikke rike, men de hadde mat på bordet, tak over hodet og mulighet til å gå på skole. Men så blir de drevet på flukt av krig, bomber og terror. Nå lever de i et fremmed land med få fremtidsmuligheter. Å ikke vite hva fremtiden bringer, er nok det vanskeligste for mange av flyktningbarna.

« De mangler det aller meste av det vi tar for gitt i Norge.»

Libanon er et lite land, ikke særlig mye større enn Rogaland fylke, og har store samfunnsproblemer. Likevel har Libanon tatt imot svært mange flyktninger. Hvordan er det mulig?
– Libanon har virkelig gjort en enorm innsats for å hjelpe syriske flyktninger. Dette lille landet har tatt imot flere syrere enn hele Europa har gjort. De har gjort det for å hjelpe naboene sine. Men fordi Libanon selv sliter stort, med få jobber og en skadet økonomi, er det mange som mener at det er på tide at syrerne drar hjem igjen.

Ser du resultatene av innsatsen som organisasjoner som for eksempel Flyktninghjelpen bidrar med i Libanon?
– Hjelpeorganisasjoner gjør en uvurderlig innsats for syriske flyktninger. Den libanesiske staten sliter nok med å ta vare på sine egne borgere. Syrerne hadde ikke overlevd uten hjelpen fra organisasjoner som Flyktninghjelpen.

Har du sett speidere i Libanon?
– Ja, speidergrupper er svært populære blant libanesiske barn. Jeg ser stadig speidere som stolte går rundt i uniformene sine. Noen ganger samler de også inn penger til trengende. Mange av speiderne har hjulpet de mange som mistet hjemmene sine i den store eksplosjonen som ødela store deler av Beirut sentrum i 2020. ❖

2013
Flyktninghjelpens arbeid for å bygge og drive skoler i Myanmar

SPEIDER-AKSJONEN 2013

2014
Flyktninghjelpens arbeid i flere land for barn og unge på flukt

SPEIDER-AKSJONEN 2014

TEKST: KIRVIL KAASA

Oppdrag: Feltreporter

Speideraksjonens feltreportere kommer tett på Flyktninghjelpens prosjekter. Hvert år reiser en eller to speidere ut i verden sammen med Flyktninghjelpen.

Feltreporternes oppgave er å formidle til små og store speidere hvordan vi gjør verden bedre gjennom Speideraksjonen.

I løpet av noen travle dager besøker de skoler, utdanningsprosjekter og sentre hvor barn og ungdommer på flukt fra krig og vold får en pause fra en tøff hverdag i tillegg til å lære noe som kan gjøre dem selvstendige og i stand til å hjelpe seg selv og familien.

Feltreporterne er speidere fra rundt 18 år og oppover. De har søkt om å få reise sammen med Flyktninghjelpen, og de filmer, tar bilder og intervjuer barn, ungdommer og voksne de møter.

Det blir til sterke historier, fortellinger om mot, tapperhet og evnen til å klare seg, tross alt. Og om gleden ved å få gå på skole og å leke og le. Mange har opplevd mye vondt og krevende, og framtiden er usikker, men det er alltid barn som leker. Smil og latter er også en del av inntrykkene fra en feltreise.

Vi har bedt noen tidligere feltreporterne fortelle om hva de husker best.

ANDERS MYHR NIELSEN, KJELSÅSSPEIDERNE

Feltreporter for Speideraksjonen i 2008 (Sri Lanka) og 2009 (Øst-Timor):

– Det er selvsagt sterkt å se hvordan mange barn og unge lever under fryktelige forhold, men faktisk det å møte folkene som vier livet sitt til å hjelpe, var helt spesielt.

Flyktninghjelpen skaper håp for fremtiden. Miljøet er ofte internasjonalt, med folk fra Norge og andre vestlige land, i tillegg til lokale. De lever og ånder for å hjelpe, uansett hvor håpløs situasjonen kan virke. Jeg husker også godt at noen barn vi møtte satte ord på hvordan det var å vite at barn et annet sted i verden jobbet for at de skulle få det bedre. Det betyr mye og er en god grunn til å være med på Speideraksjonen!

Speider-aksjonen 2003-2023

2015
Flyktninghjelpens arbeid i Libanon for barn og unge på flukt fra borgerkrigen i Syria

2016
Flyktninghjelpens arbeid i Libanon for barn og unge på flukt fra borgerkrigen i Syria

FOTO: ANDREAS MYRER

MONICA HÄGGLUND LANGEN, BREKKEN SPEIDERGRUPPE

Feltreporter for Speideraksjonen i 2011 (Liberia):

– Jeg møtte Hawa, som var 23 år, gikk på Flyktninghjelpens ungdomsutdanning og var alenemor til tre barn. Hun ville lære frisørfaget for å kunne forsørge familien, men den viktigste grunnen for henne var at hun og barna fikk et måltid om dagen der. Det var mye verdt for en ung kvinne som hadde mistet foreldrene i borgerkrigen. Et av Hawas største mål var å starte egen bedrift og tjene nok til et hus hvor hun og barna kunne bo og spise seg mette hver dag.

Jeg tenker ofte tilbake på Hawa, Lovetta (bildet) og flere av de gjestmilde og humørspredende barna, ungdommene og unge voksne jeg traff. Jeg lurer på hvordan det gikk med Hawa, og jeg sender en varm tanke og håper hun er sjef i egen bedrift, slik hun drømte om, og at barna hennes får gå på skole og ta utdannelsen de ønsker seg.

– Flyktninghjelpen tar ansvar for barn på flukt i mange av verdens verste konfliktområder. Jeg har sett hvor positiv deres innsats er for et lokalsamfunn. Jeg håper norske speidere kommer tettere på andre barn og unges livssituasjon gjennom Speideraksjonen.

HILDE FALKENHAUG, LILLESAND SPEIDERGRUPPE

Feltreporter for Speideraksjonen i 2012 (Myanmar):

– Det er vanskelig å velge ut ett minne, for hele turen var full av inntrykk. Jeg fikk se en virkelighet så langt unna den vi er vant med i Norge. Men noe av det jeg husker best var da vi besøkte en familie og fikk snakke med en liten jente. De bodde enkelt, i en hytte av bambus, men jenta var så ivrig etter å vise oss rundt. Det var også veldig fint å være med og legge ned murstein til en av skolene Flyktninghjelpen bygde, og at vi fikk se hva speidernes innsats bidro til.

– Vi speidere gjør en utrolig viktig jobb gjennom Speideraksjonen. Det er lett å glemme hvor godt vi har det i Norge og hvor mange som har veldig mye mindre enn oss. Vi kan bidra til at verden blir bedre for noen, til at barn og unge får en bedre fremtid. Det er også viktig å huske at det finnes så mange katastrofer, og jeg synes det er så bra at vi speidere også hjelper dem som «glemmes» av media.

FOTO: LINDA JEANETTE GRESSLIEN

2017
Flyktninghjelpens arbeid i Uganda for barn og unge på flukt fra borgerkrigen i Sør-Sudan

2018
Flyktninghjelpens arbeid i Uganda for barn og unge på flukt fra borgerkrigen i Sør-Sudan

FOTO: MARITA LILLEBØ

CARL-FREDERIC SALICATH, LANGHUS SPEIDERGRUPPE

Feltreporter for Speideraksjonen i 2016 (Libanon):

– Jeg husker godt besøket i en barneskoleklasse i en flyktningleir. Lærerne var unge, og barna koste seg med å lære grammatikk, selv om de satt i et telt i en leir langt hjemmefra. Kontrasten var litt absurd, for det var en scene jeg kjente godt hjemmefra, men med en helt annen ramme.

Jeg innså at livet som flyktning er fullt av hverdager. For fred tar tid, og i mellomtiden trenger flyktningene hjelp til hverdagene som kommer. Barna jeg møtte er nå tenåringer, og de har antagelig måttet finne seg et annet sted å bo enn hjemlandet. Jeg håper de har en hverdag som gir dem trygghet og håp for fremtiden.

– Speideraksjonen er viktig! Gjennom den gir vi barn og unge muligheten til å fylle en ødelagt hverdag med noe meningsfullt. ❖

Har du lyst til å se noen av de tidligere filmene som feltreporterne har laget? Du finner dem på YouTube. Bruk QR-koden!

Speider-aksjonen 2003-2023

2019
Flyktninghjelpens skoleprosjekter for barn og unge i Mtendeli flyktningleir, Tanzania

SPEIDER-AKSJONEN 2019

2020
Flyktninghjelpens skoleprosjekter for barn og unge i Mtendeli flyktningleir, Tanzania

SPEIDER-AKSJONEN 2020

TEKST: VENUSIA VINCIGUERRA I **FOTO:** STINE SCHULTZ HEIRENG

Stine Schultz Heireng på besøk i Zambia.

Speidere med bærekraftig prosjekt

Hvordan gi barn og ungdom mulighet til å drive med speideraktivitet når foreldrene vil at de skal gjøre noe annet? Zambia Scouts Association fikk en god idé!

Speiderforbundet Zambia Scouts Association (ZSA), en av våre to partnere i Zambia, ville ha med flere i speideraktivitetene sine, men sto overfor noen utfordringer: Den ene er at det koster å ha et godt tilbud, den andre at foreldrene ville at barna skulle bruke tiden sin på noe nyttigere. Men så kom forbundet på at de kunne løse begge utfordringene gjennom prosjektet Bærekraftig jordbruk!

LUR LØSNING

20 speidergrupper fikk litt penger hver fra ZSA, takket være samarbeidet med oss. Slik kunne de sette i gang med dyrking av poteter og tomater, eller med kyllingoppdrett. Gruppene fikk veiledning og kjøpte enten frø eller kyllinger. De stelte og vannet plantene og matet og passet på kyllinger. Det ble en del av speideraktiviteten deres.

Speiderne solgte grønnsakene og kyllingene på de lokale markedene. Inntektene fra salget bruker de til å kjøpe mer frø og kyllinger, og enda er det penger igjen til utstyr til flere morsomme speideraktiviteter. Hver speidergruppe gir også like mye penger som de selv fikk til en annen speidergruppe. Enda flere får et bedre speidertilbud og foreldrene synes det er greit at de er med!

TENKER STØRRE

Noen zambiske grupper tenker nå større. Speiderne vil kjøpe stoff og lære seg å sy, slik at de kan lage og selge speiderdrakter til andre grupper. Er ikke det smart?

Norges speiderforbund bidrar gjennom samarbeidet og Speideraksjonen. Sist høst besøkte vi to speidergrupper som er med på prosjektet Bærekraftig jordbruk. Speidere gjør verden bedre! ❖

OM ZAMBIA

Zambia ligger i den sørlige delen av det afrikanske kontinentet. Landet er omtrent dobbelt så stort som Norge. Nesten 20 millioner bor i Zambia. Det er ca. 30 000 speidere i de to zambiske forbundene. Speidingen startet allerede i 1909 og ble raskt populær. I 1924 deltok speidere herfra på verdensspeiderleiren i Danmark. Den gangen var landområdene britiske kolonier. Først i 1964 ble Zambia endelig et selvstendig land.

ET GODT SAMARBEID

Norges speiderforbund har i mange år samarbeidet med speiderforbund i Afrika. Vi vil bidra til at barn og unge også andre steder i verden får gode speideropplevelser, får øve på å samarbeide og å lede, finner venner og lærer om viktige temaer. I 2021 startet et samarbeid med speiderforbundene i Zambia. Dette finansieres av Norad og av midler fra Speideraksjonen.

2021
Flyktninghjelpens skoleprosjekter for barn og unge i Mtendeli flyktningleir, Tanzania

SPEIDER-AKSJONEN 2022

2022
Flyktninghjelpens utdanningstilbud og ungdomssentre for unge flyktninger i Libanon

SPEIDER-AKSJONEN 2022

TEKST: SILJE KROKEN I **FOTO:** VENUSIA VINCIGUERRA

Silje Kroken (26) er Norges speiderforbunds feltreporter for Speideraksjonen 2023 og med i Speiderstyret.

Silje sammen med Mohammad på 18 år, en av mange som får lære et yrke på et av Flyktninghjelpens ungdomssentre.

Mine inntrykk

Jeg har vært i Libanon sammen med Flyktninghjelpen, og jeg vil dele noen inntrykk og tanker med deg som leser dette.

Å bry seg om hvordan andre har det, er en av de viktigste egenskapene vi har, og noe vi speidere er opptatt av.

På feltreisen min i Libanon fikk jeg se hva pengene vi samler inn brukes til. På ungdomssenterene som Flyktninghjelpen driver går ungdommer på kurs i praktiske fag. De lærer noe som gir dem jobbmuligheter. Det gjør en stor forskjell!

ET FRIROM I UTRYGGHETEN

På et slikt senter, ganske nærme grensen til Syria, hadde ungdommene jeg traff akkurat hatt eksamen i elektrofag. De hadde laget stikkontakter, ringeklokker og lyskilder. Utrolig kult! I et annet rom satt 15 unge jenter og lærte å lage såpestykker. I en hel etasje foregikk det kurs i sveising. Alle jeg møtte uttrykte hvor viktige mulighetene de får her er. Det gir dem et nødvendig frirom og verktøy for mestring i hverdagen. Jeg snakket med to som begge heter Mohammad, den ene er 18 år, den andre 26. De vil starte sin egen bedrift når de er ferdige med sveisekurset. Begge to jobber på kveldene for å forsørge familiene sine.

Både du og jeg vet hva det betyr å kjenne at vi hører til et sted. I Libanon bor det så mange ungdommer som har flyktet dit, ofte uten familien sin. De har forlatt tenåringslivet de hadde i hjemlandet, med venner, skole og planer for framtida.

OPTIMISME OG DRØMMER

Flyktninghjelpen og ungdommene vi møtte håper at vi speidere samler inn penger, slik at ungdomssentrene kan bli et enda bedre tilbud til dem som så sårt trenger det! Jeg fikk møte tidligere elever som driver med ordentlig medvirkning. De møtes for å gi innspill til Flyktninghjelpen om hvordan tilbudet kan videreutvikles. Det kan handle om mulighet for å låne verktøy de trenger for å kunne jobbe med håndverket de nå mestrer, eller om bruk av sosiale medier, slik at de kan selge mer av produktene de har lært å lage. Dette, og mye mer, kan bli mulig hvis vi speidere i Norge bidrar!

SPEIDERSUKSESS!

Også i 2015 og 2016 samlet vi inn til Flyktninghjelpens prosjekter i Libanon. Det var sterkt for meg å se hvor mye bra det resulterte i. Ved hjelp av pengene startet Flyktninghjelpen hele 13 speidergrupper i sør-Libanon! Prosjektet ble en stor suksess, og speidergruppene hadde en positiv effekt i lokalsamfunnene sine.

Når vi bryr oss om andre, gjør vi verden bedre – så enkelt er det! Vi i Speiderstyret gleder oss til Speideraksjonen og håper at alle speidere i hele landet er beredt til å bli med oss i april.

Sett av to speidermøter og gjør en viktig forskjell! ❖

Mohammad, Flyktninghjelpens programkoordinator i Libanon, forteller entusiastisk om resultatene fra Speideraksjonen 2016.

STØTT Vipps #89543 Speider-aksjonen

Gode aksjonstips

Det finnes mange smarte måter å gjennomføre Speideraksjonen på.

En lang rekke tips til både møteforslag og aktiviteter og til ulike måter å samle inn på finner du på speideraksjonen.no, men her er noen ideer som kanskje passer for dere?

Mange av innsamlingsaktivitetene kan dere også kombinere med å ta et eller flere merker i speiderprogrammet!

DETTE KAN GI AKSJONSRESULTATER:

- Den beste måten å samle inn til Speideraksjonen på, er å delta på Speideraksjonen! Bli med, bank på dørene, eller:
- Gjør småjobber som å rydde, rake, handle, vaske, støvsuge, pusse vinduer, stable ved osv. mot et bidrag.
- Har du et talent du kan imponere med? Lag show med tryllekunster, vitser eller sketsjer, syng eller spill et instrument, stå på hendene, dans, eller gjør noe annet du kan. Selg billetter til showet. Det kan også streames, da kan besteforeldre som bor lang unna se det.
- Lag noe dere kan selge, som påskepynt, plantestiklinger, bursdagskort, kaker, kaffe, saft, vafler, pizza på bål, suppe … kanskje lokalbutikken vil sponse dere med 100 pølser? Eller selg noe dere har og ikke lenger trenger, som leker eller bøker.
- Samle inn tomflasker og pant dem.
- Lag til et bamsesykehus på det lokale kjøpesenteret. Reparer bamser og sett på et plaster med Vipps-nummer #89543.
- Lær bort speiderferdigheter som førstehjelp, bålfyring, kart og kompass, eller nyttige knuter til sjøs. Kursdeltakerne gir et bidrag til Speideraksjonen.
- Kombiner med natursti i nærmiljøet. Inviter folk til å gå løypa mot et bidrag til Speideraksjonen.

TEKST: RAGNHILD STENSTADVOLD I **FOTO:** PETTER STENSTADVOLD

På den store finske speidarleiren i Evo sist sommar var leiraktivitetane mange og varierte. Foto: Kristian Jokinen.

Morosame aktivitetar på neste leir!

Treng du gode tips til leirprogrammet i sommar? Ragnhild Stenstadvold frå Systrond 1 speidargruppe var på leir i Finland i fjor og har plukka ut eit par av dei mange gode aktivitetane ho var med på.

Speidarane kunne velje mellom fleire aktivitetar knytta til bestemte tema på Finnjamboree Kajo 2022.
– Det var eit bra leirprogram! Kvar dag var det ein ny «dal» med eit tema å oppleve, fortel Ragnhild.
– Det var Fredsdalen, Actiondalen, Kampdalen, Livsdalen, Eureka-dalen og Framtidsdalen. Eureka-dalen hadde naturfagtema og likna litt på eit Vitensenter, berre at det var i skogen. Framtidsdalen handla om klimaendringar, kva ein sjølv vil i framtida og meir. Gjennom praktiske oppgåver og utfordringar lærte vi noko samstundes som vi hadde det gøy.

TEMALØYPE OM VIRUS

Ei temaløype er både kjekt og lærerikt. I virusløypa kan ein lære litt om virus og immunforsvar. Løypa tar ca. 30 minutt.

Mål: L-12

De treng:
- Hinder
- Oppgåveark
- Tennisballar eller liknande
- Menneskefigurar i papp eller finér
- Boks med hengelås
- Enkelt puslespel av eit ark eller ei papplate
- Lego eller andre klossar til å konstruere figurar
- Magnetlabyrint

Patruljene er virus og målet er å spreie seg til flest mogleg menneske på kortast mogleg tid. Det kan vere fleire patruljer i løypa samtidig, med litt avstand. Kvar patrulje har følgje av ein som tar tida på patruljen, og som kan rettleie i oppgåvene. Vert det kø eller stopp på grunn av venting, kan tidtakaren stanse klokka.

Løypa består av ei «virushistorie» med fleire oppgåver som blir forklara på ark undervegs. De kan leggje til meir informasjon i historia, om smittemåtar, om spreiing og om immunforsvaret, men ikkje for mykje!

Å treffe holet i dei små menneskefigurane var ikkje heilt lett!

Oppgåve 1: Kravle over og under hinder, gjennom ein mørk tunnel og balansere på stokkar.

Historia: Virus kjem seg inn i kroppen på ulike, ofte kronglete måtar.

Oppgåve 2: Kaste fem tennisballar eller liknande gjennom hol i nokre små menneskefigurar på ulik avstand.

Historia: Virus spreier seg frå menneske til menneske.

Kvart treff gir 1–5 minutt trekk i sluttida til patruljen. Jo lengre vekke menneskefiguren står, desto fleire minutt kan tidtakaren trekkje frå sluttida til patruljen (notér fratrekk undervegs og trekk frå til slutt).

Oppgåve 3: I ein låst boks ligg det eit hemmeleg «våpen» som virusa brukar i kampen mot kroppen. Patruljen må løyse ei oppgåve, til dømes eit puslespel, som gir koden til hengelåsen. Våpenet kan vere seigmenn eller anna som patruljen får. Patruljen har fem minutt på seg til å løyse oppgåva og opne låsen.

Historia: Kroppen har eit immunforsvar som angrip virus, men

Norske Vegard Nesse Lernes og finske speidarar grublar over koden til hengelåsen.

målstreken. Opptent minustid på ballkast blir trekt frå sluttida.

Historia: Viruset (inni labyrinten) er ein mutert versjon som må komme seg vekk frå immunforsvaret som har fått vaksine.

Erfaring:
Det som er veldig fint med aktiviteten, er at det ikkje krevst mange for å arrangere han. Ein kan tilpasse oppgåvene til kva ein har tilgjengeleg og kva tema ein ynskjer å ha som historie. Har ein fleire oppgåvesett, kan fleire patruljar løyse same oppgåve samtidig.

virus kan óg gøyme seg og lure kroppen.

Oppgåve 4: Patruljen skal sette saman tre heksagon, som vist på biletet.

Historia: Virus formerer seg når dei har kome inn i kroppen. Det betyr at viruset lagar mange kopiar av seg sjølv. Viss du har ganske lite virus i kroppen, merker du det ikkje. Men om viruset får formere seg lenge nok, og utan at immunforsvaret klarar å øydeleggje viruset, merker du etter kvart at du blir sjuk.

Oppgåve 5: Labyrint. Bruk ein magnetlabyrint. Det går an å bygge ein sjølv, av tre og plastduk, sjå biletet. Ein i patruljen får bind for augene og skal styre ei metallkule (viruset) gjennom labyrinten med ein magnet. Dei andre i patruljen må forklare korleis (i kva retning) magneten må bevegast. Patruljen får maks fem minutt på seg til å løyse oppgåva.

Når kula er gjennom labyrinten, kan patruljen springe over

Heksagonpuslespelet har få brikker, men er ei nøtt for patruljane.

Fingerferdige roverar eller vandrarar kan bygge ein magnetlabyrint til aktiviteten.

Finn vi dei sjeldne metalla?

PÅ JAKT ETTER SJELDNE METALL

Gjennom denne oppgåva lærer patruljen om verdas sjeldne metall og kva som trengs for å lage ein smarttelefon. Oppgåva tar ca. 15 minutt.

Mål: S-3, 4, 7, 8

De treng:

- Sand
- Metalldetektor
- Sil
- 10 skruar og mutterar i forskjellige størrelsar
- Tavle med tilsvarande skruar og mutterar og med namna på metalla dei symboliserer.

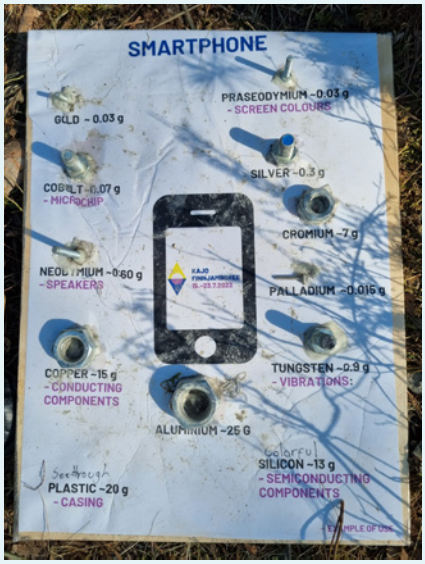
Oppgåve:

I ein smarttelefon er det gjennomsnittleg 40 ulike metall. Dei fleste er henta ut av bakken i gruver. Mange av desse er svært sjeldne og finst i avgrensa mengde i verda.

Patruljen skal finne ca. 10 metallobjekt (skruar og mutterar), som er gravd ned i ei sandkasse/sandhaug. Dei skal bruke ein metalldetektor og ei sil (eller fleire). Dersom ein ikkje har det, kan ein leite i sanda med hendene eller spade.

Metallobjekta speidarane finn skal dei skru på plass der dei passar på ei tavle med metallnamna. Dei skal også finne nokre plastbitar, sidan plast óg trengs for å lage ein smarttelefon. Desse må dei finne utan metalldetektor. Størrelsen og typen skruar og mutterar symboliserer ulik mengde av kvart metall ein treng for å lage ein telefon.

Dette illustrerer kor vanskeleg det kan vere å utvinne sjeldne metall, og kvifor gjenvinning og gjenbruk er så viktig. ❖

Slik kan tavla til dei sjeldne metalla sjå ut.

HEAVY MYKJE METALL!

I ein mobiltelefon er det opp til 40 metall, nokre av dei sjeldne jordmetall. Dei har heilt spesielle eigenskapar som ein smarttelefon er avhengig av. Kobolt, grafitt og litium trengst i batteriet. Gull, kopar, sølv, wolfram, tantal og tinn finst i kretskortet. Sjølve prosessoren er laga av silikon, tilsatt fosfor, antimon, arsen, bor, indium og gallium. Mobilskjermen er hovudsakleg av silikon, men med eit tynt lag av tinn, kalium og det sjeldne metallet indium, som sørgjer for at mobilen har berøringsskjerm. I tillegg trengst ei rekke sjeldne jordmetall for å lage alle dei fine fargane i skjermen. Lyd og vibrasjon frå mobilen er laga ved hjelp av neodym, praseodym og dysprosium. Omslagsramma er av aluminium.

Kjelde: NGU - Norges geologiske undersøkelse

TEKST: PEER-JOHAN ØDEGAARD | **FOTO:** LARS RØRAAS

Varme hjerter i en kald årstid

Det er vinter, og dagene kan føles lange, mørke og kalde. Men dette er også virkelig tiden for å være ute og oppleve og mestre nettopp den barske, norske vinternaturen! Hvorfor ikke planlegge en patruljetur der speiderne får kjenne på følelsen av å klare seg fint utendørs, selv om det er snø og kaldt? Og hva er vel bedre enn å nyte en kopp varm kakao sammen rundt bålet etter skituren inn til speiderhytta, eller etter å ha gravd DEN snøhula som dere gleder dere til å innta soveposene i? Alt ligger til rette for å skape gode speiderminner!

Denne tiden på året er også tiden for å tenke litt ekstra på dem som ikke har den samme kakaoluksusen. Gjennom Speideraksjonen kan vi bidra til at barn og unge på flukt kan få utdanning. Er ikke det en fantastisk tanke – at vi ved litt engasjement i speidergruppa kan gi flyktninger i Libanon skolegang og håp for deres egen fremtid?

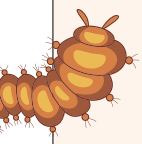
Speideraksjonen gir også støtte til speiderarbeid i Zambia og Liberia. Når dere sitter rundt bålet, tenk over hvordan speiding kan være der, sammenlignet med hos oss. Kjenn på at vi er med i verdens største vennegjeng, og snakk om hvordan våre handlinger her hjemme kan påvirke våre venner der ute! For hva er det egentlig som skiller oss fra dem? Bortsett fra all snøen, da ... ❖

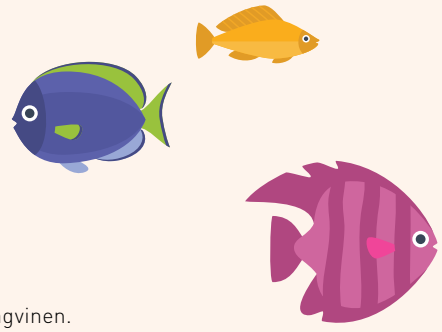
Speiderhilsen fra speidersjef Peer-Johan

Løsning på motsatt-kryssord

B	O	M	M	E
O	P	P	E	
B	A	K		
L	I	T	E	N
E	T	T	E	R

Løsning på Fleip eller fakta om dyr

Det finnes ville pingviner i Afrika. **SANT:** I Sør-Afrika finnes det én vill pingvinart, brillepingvinen.

Indiske elefanter kan bli hundre år gamle. **BARE TULL**: De kan bli ganske gamle, men sjelden over 80 år. Skilpadder, derimot ...

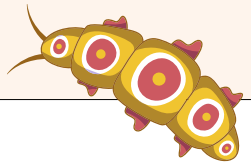
Griser er renslige dyr. **SANT**: Griser er ganske nøye med hvor de bæsjer, de pleier å ha et eget område de bruker som do.

Katter kan være allergiske mot mennesker. **SANT:** Det er ikke veldig vanlig, men noen katter kan være allergiske mot mennesker.

Et tusenbein har alltid tusen bein. **BARE TULL:** Noen tusenbein-arter kan ha 750 bein, andre har bare rundt 20. Ingen har så mange som 1 000.

Kameler lagrer vann i puklene den har på ryggen. **BARE TULL:** Puklene er ikke flasker, men fettlagre for kamelen, altså mer som to digre matpakker.

En hvalhai er ikke en hval og ikke en hai, men en fisk. **SANT:** Hvalhaien er verdens største fisk. Den kan bli mer enn 15 meter lang og spiser bare småfisk og annen småsnacks den finner i havet.

HEDER OG ÆRE

Vi presenterer speidere, speiderledere og andre som er blitt gjort ekstra stas på for speiderinnsatsen sin. **GRATULERER!**

SØLVULVEN (tildeles av Norges speiderforbund)

- Einar Øslebye, 7. Kristiansand speidergruppe
- Karin Thomson, Grünerløkka MS speidergruppe
- Peik Næsje,1. Jeløy speidergruppe
- Åsmund Vikenes, Kjelsåsspeiderne

NSFS HEDERSTEGN

- Bjørn Einar Dagsrud, tildelt av 1. Skotfoss speidergruppe
- Geir-Tore Stensvik, tildelt av Kattem speidergruppe
- Svein Harald Gunnes, tildelt av Speiderstyret

ÆRESKNIV

- Carl Christian Norberg, tildelt av 1. Sandnes speidergruppe
- Nils Lindaas, tildelt av 1. Sandnes speidergruppe
- Inger Sundheim Fløistad, tildelt av 1. Ås speidergruppe
- Harald Schytz, tildelt av 1. Ås speidergruppe
- Knut Marius Hauglin, tildelt av 1. Ås speidergruppe
- Ida Mæhlum Arnkvern, tildelt av Furnes speidergruppe
- Solveig Goplen, tildelt av Furnes speidergruppe
- Charlotte Hegvold Jørgensen, tildelt av Kattem speidergruppe

FLAMMEN (tildeles av Norges speiderforbund, til rovere og unge ledere)

- Hanne Kristine Lybekk, fra 1. Sandsvær speidergruppe
- Marthe Elisabeth Bang Hellum, Charlottenlund speidergruppe
- Regine Skogmo Grøtte, 1. Sandsvær speidergruppe
- Tordis Drivenes, 1. Vennesla speidergruppe
- Trond Anders Nordby, Hønefoss speidergruppe

SPEIDERSJEFENS TOPPUTMERKELSE

Dette er den høyeste utmerkelsen du kan oppnå som stifinner, vandrer eller rover. Hensikten med merket er at det skal være noe å strekke seg etter. Det er egne krav til topputmerkelsen for hver aldersgruppe.

Stifinnere

- Benjamin Watland Breen, Tønsberg speidergruppe

Vandrere

- Emilie Tygsett Flaatten, Tønsberg speidergruppe
- Ingeborg Oline Stokkeland, Hinna speidergruppe
- Linus Emil Litlekalsøy Hynne, Tønsberg speidergruppe
- Ole Martin Hedenstad, Tønsberg speidergruppe

Rovere

- Sebastian Mosby Kristiansen, Nittedal speidergruppe
- Simen Nordli Thygesen, Spydeberg speidergruppe
- Thea Kamilla Kløvstad, Konnerud speidergruppe

MEDLEMSINFORMASJON

Her er en del praktisk informasjon knyttet til ditt medlemskap i Norges speiderforbund.

SOM MEDLEM FÅR DU

- Mange flotte opplevelser på møter, turer, leirer og andre arrangementer
- Unik praktisk kunnskap
- Mange nye venner
- Tilbud om å delta på en av landets beste ledertreninger
- Medlemsbladet SPEIDEREN tre-fire ganger i året
- Rabatt på leie av flotte speidereiendommer og speiderskuta Havbraatt
- Personskadeforsikring som gjelder på reise til og fra og under alle aktiviteter i regi av gruppe, krets, korps eller forbund, også utenfor Norge.

MEDLEMSKONTINGENT

Å drive godt speiderarbeid er ressurskrevende og hadde ikke vært mulig uten den enorme innsatsen fra alle våre frivillige ledere. Men vi er også avhengige av betydelig økonomisk støtte fra stat og kommune. Størrelsen på støtten avhenger av hvor mange betalende medlemmer Norges speiderforbund har. Betal kontingenten innen betalingsfristen. Da unngår du betalingspåminnelser. Sjekk at du betaler til riktig kontonummer, og bruk riktig KID-nummer.

MEDLEMSNUMMERET DITT

Alle medlemmer har et sekssifret medlemsnummer. Nummeret står på kontingentgiroen og er registrert i medlemssystemet Min speiding. Oppgi nummeret ved henvendelser om endring av medlemsinformasjon. Skal du melde deg ut av speideren, si fra til din lokale leder og/eller send en e-post med navn og medlemsnummer til nsf@speiding.no.

FOR MANGE BLADER I POSTEN?

Er dere flere speidere i familien, kan det være nok å motta ett eksemplar av SPEIDEREN. Dere kan ordne dette i medlemssystemet Min speiding, eller gi beskjed til forbundskontoret.

SPEIDERENS EGEN BUTIKK

Speider-sport er Norges speiderforbunds egen butikk.
Se **speidersport.no**. Her finner du alt av speiderklær og utstyr.

SPEIDERNE ER PÅ NETT

Norges speiderforbunds nettside er speiding.no.
På siden **blispeider.no** finner du nyttig informasjon om hva speiding er og hvor nærmeste speidergruppe befinner seg. Følg oss gjerne også på Facebook og på Instagram (#speiding). Mange grupper har også egne nettsider, eller en Facebook-side/-gruppe. Spør en leder i speidergruppa!

NORGES SPEIDERFORBUND

St. Olavs gate 25, 0166 Oslo
Postadresse: Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30
E-post: nsf@speiding.no
Nettside: speiding.no

KLIMANØYTRAL DISTRIBUSJON
Levert av Posten

NORGE P.P.
posten

Avsender: Norges speiderforbund, Postboks 6910, St. Olavs plass, 0130 OSLO

